

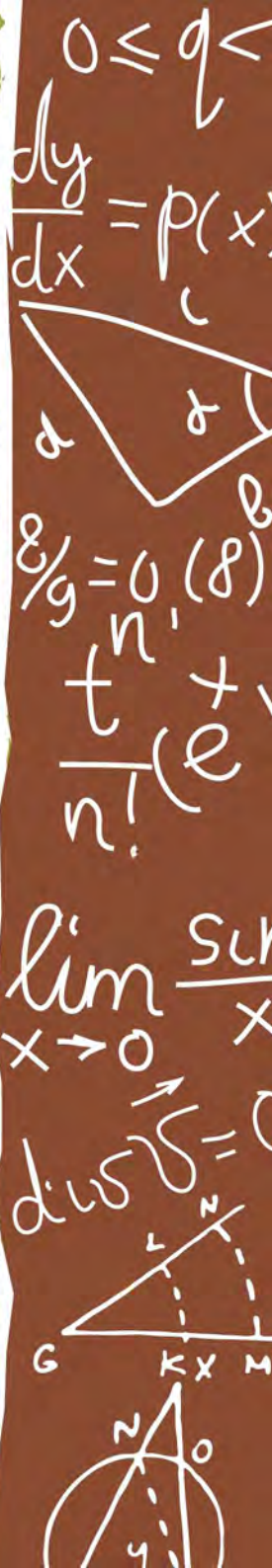
วารสาร วิชาการ

ปีที่ 17 ฉบับที่ 1

เดือนมกราคม-มีนาคม 2557

ISSN : 1513-0096

บทบรรณาธิการ

วันครูแห่งชาติ ตรงกับวันที่ 16 มกราคม ของทุกปี เป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่พวกเราทุกคนต่างระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ให้กับเรา ครูนั้นถือเป็นบุคคลที่ยิ่งใหญ่ ที่เสียสละ อุทิศตน ยอมอดทนต่อความยากลำบาก เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์อย่างเต็มกำลัง โดยไม่หวังผลตอบแทน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นความสำคัญของครู จึงได้จัดทำโครงการเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้ทำความดี สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติในฐานะครูผู้มีจิตวิญญาณอย่างแท้จริง เช่น โครงการ “ครูดีในดวงใจ” และโครงการ “ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” เป็นต้น

วารสารวิชาการฉบับนี้ จึงภูมิใจนำเสนอชีวประวัติ และการทำหน้าที่ของครูที่ได้รับคัดเลือกให้เป็น “ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” จาก 4 ภูมิภาคๆ ละ 1 คน รวม 4 คน ซึ่งครูเหล่านี้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่ยากลำบาก มีสภาพสังคมที่แตกต่างกันทั้งด้านภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม และมีภัยอันตรายรอบด้าน ท่านเป็นครูผู้ทุ่มเท เสียสละ เห็นแก่ศิษย์เหนือสิ่งอื่นใด จนเกิดผลงานเป็นที่ประจักษ์ และทำอย่างไรถึงได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลดังกล่าว นอกจากบทความดังกล่าวแล้ว ยังมีบทความอื่นๆ เช่น บทความเรื่อง “กลับด้านชั้นเรียน (Flip Your Classroom)” “หนังสือพิมพ์ สื่อธรรมดา...ที่ไม่ธรรมดา ในการสอนภาษาไทย” หรือ “การแก้ไขปัญหาเสียดัดในสถานศึกษา โดยครูอาสา และเครือข่ายชุมชน” หวังว่าบทความต่างๆ ที่กองบรรณาธิการนำมาลงพิมพ์จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านในการนำไปพัฒนางานที่ท่านปฏิบัติอยู่ได้ไม่มากนักน้อยแล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

คำขวัญวันครู ประจำปีพุทธศักราช 2557

“เทิดพระเกียรติทั่วหล้า กตัญญูบูชา แม่และครูแห่งแผ่นดิน”

โดย นายธีธัช บรรณะทอง

CONTENTS

กลับด้านชั้นเรียน (Flip Your Classroom)	2
กวดดินโมเดล (KONGDIN MODEL)	14
นวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนวัดกวดดิน	
รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมีลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สัปดาห์สํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	26
การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและทักษะ ในศตวรรษที่ 21	34
การเรียนรู้ผ่านการทําคํารววน	44
เมืองไทย : ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว	56
หนังสือพิมพ์ สื่อธรรมดา...ที่ไม่ธรรมดา ในการสอนภาษาไทย	66
การแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยครูอาสาและเครือข่ายชุมชน	76
“ ยอดครูผู้มีอุดมการณ์ ” ปี 2557	86

กลับด้านชั้นเรียน (Flip Your Classroom)

โดย...ดร.รุ่งนภา นุตราชวงศ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิด

การจัดการเรียนรู้แบบ “กลับด้านชั้นเรียน”
หรือบางครั้งเรียกว่า “ห้องเรียนกลับด้าน” นั้น ขณะนี้

เป็นที่กล่าวขวัญกันอย่างกว้างขวางในแวดวงการศึกษาว่าเป็นนวัตกรรมด้านการศึกษาที่จะช่วยปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับคุณครูที่จะลองศึกษาและนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทความพร้อม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดเริ่มต้น

แนวคิดนี้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 2007 เมื่อครูสอนวิชาเคมี ในระดับมัธยมศึกษา 2 คน คือ Jonathan และ Aaron พยายามที่จะหาแนวทางในการช่วยนักเรียนซึ่งมีความจำเป็นต้องขาดเรียนบ่อยครั้ง เนื่องจากต้องเข้าแข่งขันกีฬาหรือร่วมกิจกรรมต่างๆ จนทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน โดยแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากข้อสังเกตที่ว่า

“เวลาที่นักเรียนต้องการพบตัวครูจริงๆ คือเวลาที่เขาติดขัดและต้องการความช่วยเหลือ เขาไม่ได้ต้องการครูอยู่ในชั้นเรียนกับเขาเพื่อพูดคุย หรือบอกเนื้อหาแก่เขา เพราะเนื้อหานั้นเขาสามารถค้นหาด้วยตนเองได้”

“ถ้าครูบันทึกวิดีโอการสอน และให้นักเรียนดูวิดีโอเหล่านั้นเป็นการบ้าน แล้วครูใช้เวลาในชั้นเรียนสำหรับชี้แนะ ช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจแก่นความรู้สำคัญ หรือช่วยเหลือเมื่อเขามีปัญหาในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจะดีกว่าหรือไม่”

จากข้อสังเกตข้างต้น ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของสื่อเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงเว็บไซต์ต่างๆ YouTube อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ เหล่านี้ได้นำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลับด้านชั้นเรียน

การจัดการเรียนการสอนแบบกลับด้านชั้นเรียน (The Flipped Classroom)

ลักษณะสำคัญของการกลับด้านชั้นเรียน

การกลับด้านชั้นเรียนเป็นการปรับเปลี่ยนสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ

1. การปรับรูปแบบการเรียนการสอน : นำสิ่งที่แต่เดิมทำในชั้นเรียนไปทำที่บ้าน และสิ่งที่แต่เดิมถูกมอบหมายให้ทำการบ้านมาทำในชั้นเรียน

ในการเรียนการสอนแบบเดิมนั้น ครูเป็นผู้บรรยายเนื้อหาต่างๆ ในชั้นเรียนแล้วมอบงานให้นักเรียนกลับไปทำการบ้าน ในขณะที่ทำการบ้านนั้น นักเรียนหลายคนอาจมีข้อสงสัย ไม่เข้าใจบางอย่าง แต่ไม่มีใครตอบข้อสงสัย หรือคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ จึงไม่สามารถทำการบ้านได้

ในการกลับด้านชั้นเรียนนั้น การบรรยายของครูจะถูกบันทึกเป็นวิดีโอเพื่อให้ นักเรียนดูที่บ้านล่วงหน้าในตอนกลางคืน เมื่อมาเข้าชั้นเรียนในวันรุ่งขึ้น นักเรียนจะซักถามประเด็นข้อสงสัยต่างๆ จากการดูวิดีโอ จากนั้นก็จะทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย โดยมีครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ และตอบข้อสงสัยขณะทำงานนั้น

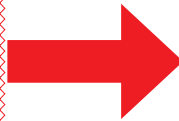

2. การปรับจุดเน้นความสำคัญของการเรียนการสอน : เป็นการกลับมามอง จากการให้บทบาทและความสำคัญที่ครูผู้สอน ไปให้ความสำคัญที่การเรียนรู้ของผู้เรียน

การปรับรูปแบบการเรียนการสอนข้างต้น ทำให้บทบาทและความสำคัญในชั้นเรียนเปลี่ยนไป จากครูและการบรรยายของครู เป็นการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมและทำงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่บ้าน (กลางคืน)

นักเรียน-ดูวิดีโอ และ
จดโน้ต/ตั้งคำถาม

ในชั้นเรียน (กลางวัน)

นักเรียน : ถามสิ่งที่สงสัยจากการดูวิดีโอ

: ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

ครู : คอยช่วยเหลือ แนะนำ

การใช้เวลาในชั้นเรียน

ในชั้นเรียนที่มีการเรียนการสอนรูปแบบเดิมนั้น ครูมักใช้เวลาส่วนใหญ่ในการบรรยาย ทำให้เหลือเวลาเพียงเล็กน้อยสำหรับการตอบข้อสงสัยต่างๆ หรือให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ภายใต้วิธีการกลับด้านชั้นเรียนสัดส่วนการใช้เวลาในชั้นเรียนจะเปลี่ยนไป นักเรียนมีเวลามากขึ้นสำหรับทำกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางและลุ่มลึกขึ้น หรือใช้ในการฝึกทักษะการแก้ปัญหาต่างๆ

ตารางเปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในชั้นเรียน

การเรียนการสอนแบบเดิม		การเรียนการสอนแบบกลับด้านชั้นเรียน	
กิจกรรม	เวลา	กิจกรรม	เวลา
Warm-up	5 นาที	Warm-up	5 นาที
ตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการบ้านที่นักเรียนได้รับมอบหมาย	20 นาที	ถาม-ตอบเกี่ยวกับวิดีโอที่ดู	10 นาที
บรรยายเนื้อหาใหม่	30 - 45 นาที	นักเรียนทำงาน/กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	75 นาที
นักเรียนทำงาน/กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	20 - 35 นาที		

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนสำคัญที่ใช้ในการกลับด้านชั้นเรียนคือ วิดีโอบันทึกการบรรยายของครู ซึ่งครูผู้สอนอาจจัดทำขึ้นเอง หรือใช้วิดีโอที่ผู้อื่นจัดทำไว้แล้วก็ได้

โอกาสในการเข้าถึงสื่อของนักเรียน

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนแบบกลับด้านชั้นเรียน คือผู้เรียนต้องมีโอกาสอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการดูวิดีโอ Jonathan และ Aaron ได้จัดเตรียมวิดีโอไว้ในหลายลักษณะ เพื่อให้ให้นักเรียนมีทางเลือก

- ⊙ ไว้ในเว็บไซต์ : สำหรับนักเรียนที่สามารถรับสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่บ้านได้
- ⊙ ไว้ใน server ของโรงเรียน : สำหรับนักเรียนที่มีคอมพิวเตอร์ที่บ้าน แต่รับสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ได้ นักเรียนสามารถดาวน์โหลดจาก server โดย flash drive , ipod หรืออุปกรณ์พกพาอื่น และนำกลับไปดูจากคอมพิวเตอร์ที่บ้าน
- ⊙ จัดทำเป็นแผ่น DVD : สำหรับนักเรียนที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ สามารถนำแผ่นไปเล่นด้วยเครื่องเล่น DVD ดูทางจอโทรทัศน์

การตรวจสอบการดูวิดีโอของนักเรียน

เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนดูวิดีโอที่มอบหมาย ครูได้มอบหมายให้นักเรียนทำงานจากการดูวิดีโอ คือ

- ⊙ จดโน้ต : อาจทำได้ในหลายลักษณะ คือ จดบนกระดาน หรือโพสต์ความคิดเห็นลงในบล็อก หรือส่งอีเมลถึงครู
- ⊙ ตั้งคำถาม : เป็นคำถามหรือข้อสงสัยจากการดูวิดีโอที่นักเรียนไม่ทราบคำตอบเพื่อมาถามครูในชั้นเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภายใต้การกลับด้านชั้นเรียนมีทั้งการประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative assessment) ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการพัฒนา และสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน และการประเมินผลรวบยอด (Summative assessment) เพื่อตัดสินผลว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายหรือไม่ การวัดและประเมินผลมีความยืดหยุ่นหลากหลาย ทั้งรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง

วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย : นักเรียนสามารถแสดงร่องรอยหลักฐานที่แสดงถึงการเรียนรู้ได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการทดสอบ ชิ้นงาน การเขียน การพูด ฯลฯ เพื่อรับการประเมินและพิสูจน์ให้ครูเห็นว่า เขาได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้แล้ว

วัดและประเมินผลซ้ำได้ : นักเรียนบางคนอาจจะไม่ผ่านเกณฑ์ในการทดสอบหรือประเมินในครั้งแรก ดังนั้นอาจจะต้องจัดสอบหรือประเมินผลหลายครั้งสำหรับผู้เรียนที่ยังไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือแม้บางคนที่ผ่านมาเกณฑ์การประเมินแล้ว แต่ยังไม่พอใจในผลงานของตนเองก็สามารถเข้ารับการประเมินซ้ำได้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

ใช้เทคโนโลยีช่วยในการวัดและประเมินผล : ด้วยเหตุที่การวัดและประเมินผลอาจต้องดำเนินการหลายครั้งในระยะเวลาที่แตกต่างกัน จึงอาจจำเป็นที่ต้องทำแบบทดสอบหลายชุด การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการออกข้อสอบและตรวจให้คะแนนจะช่วยลดภาระงานของครูเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับทราบผลได้อย่างรวดเร็วทันการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบกลับด้านชั้นเรียนตามศักยภาพผู้เรียน

ใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ : หลังการทดสอบแต่ละครั้ง นักเรียนจะมาพบครูเพื่อสนทนาซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่เข้าใจและยังไม่เข้าใจ ถ้าหากนักเรียนมีผลการประเมินที่พิสดารให้เห็นได้ว่าเขามีความรู้ความเข้าใจบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้แล้ว ครูก็จะช่วยนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ลำดับต่อไป สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถบรรลุตามจุดประสงค์ ครูก็จะพิจารณาว่ามีสิ่งใดที่เขาต้องได้รับการพัฒนาและวางแผนซ่อมเสริมให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

ข้อดีของการกลับด้านชั้นเรียน

การจัดการเรียนการสอนแบบกลับด้านชั้นเรียนมีข้อดีหลายประการ ได้แก่

เหมาะสำหรับผู้เรียนยุคปัจจุบัน

นักเรียนในยุคนี้เติบโตขึ้นมาพร้อมกับอินเทอร์เน็ต YouTube Facebook และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มากมาย จึงมีความคุ้นชิน และมีทักษะในการใช้สื่อเหล่านี้เป็นอย่างดี ดังนั้นการนำสื่อเหล่านี้มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียน จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการดูวิดีโอ ตั้งประเด็นคำถาม และร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย ครูเพียงแค่คอยแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียน และให้ feedback วิธีการเรียนแบบนี้จึงนับว่าเป็นการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

มีความยืดหยุ่น

ช่วยนักเรียนที่มีภาระงานมาก

นักเรียนบางคนมีภาระที่ต้องทำหลายอย่าง บางคนเรียนหนัก บางคนเล่นกีฬา หรือทำกิจกรรมต่างๆ วิธีการกลับด้านชั้นเรียนมีความยืดหยุ่น โดยเนื้อหาความรู้หลักๆ จะเรียนรู้ผ่านวิดีโอออนไลน์ ซึ่งสามารถเรียนล่วงหน้า หรือดูย้อนได้ จึงช่วยให้นักเรียนเหล่านี้ไม่ต้องพลาดการเรียนรู้เนื้อหาสำคัญเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ช่วยการเรียนรู้ของเด็กที่เรียนไม่เก่ง

ในการเรียนการสอนแบบเดิมนั้น ครูมักจะสนใจแต่เด็กเก่งและฉลาด ซึ่งมักจะเป็นคนที่ยกมือถามในชั้นเรียน ในขณะที่นักเรียนส่วนที่เหลือก็นั่งเฉยๆ แต่ในการกลับด้านชั้นเรียน ครูจะเดินไปรอบๆ ห้องเรียน เพื่อช่วยนักเรียนที่มีปัญหา ให้ความสำคัญไปยังเด็กก่อนที่ต้องการความช่วยเหลือ

ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมีมากขึ้น

ในการกลับด้านชั้นเรียน ครูใช้เวลาพูดคุยกับนักเรียน ตอบคำถาม ร่วมทำงานกับกลุ่มย่อย และนำทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล มากขึ้น ในขณะที่นักเรียนก็ร่วมทำงานด้วยกัน หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ จึงทำให้ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมีมากขึ้น

เป็นการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

นักเรียนในแต่ละชั้นเรียนมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย มีทั้งเด็กที่เก่งมาก เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน การจัดการเรียนรู้แบบกลับด้านชั้นเรียน ทำให้ครูสามารถช่วยเหลือผู้เรียนได้สอดคล้องกับความแตกต่าง และเป็นรายบุคคลได้

ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

ด้วยเหตุที่การกลับด้านชั้นเรียนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีครูคอยดูแลช่วยเหลือ และนำทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งการวัดประเมินผลมีความหลากหลาย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน จึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น

ช่วยแก้ปัญหาเมื่อครูขาดสอน

ในกรณีที่ครูมีความจำเป็นไม่สามารถเข้าสอนได้ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ครูสามารถบันทึกวิดีโอไว้ล่วงหน้าสำหรับให้นักเรียนเรียนรู้ หรือสำหรับครูที่สอนแทนใช้ได้ วิธีนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนอย่างต่อเนื่องตามตารางที่จัดไว้ และไม่ต้องมาสอนซ้ำภายหลัง

ข้อควรคำนึง

ในการนำแนวคิดของการกลับด้านชั้นเรียนมาใช้ในบริบทของประเทศไทยนั้น ควรปรับให้เหมาะสมกับความพร้อมของสถานศึกษา และผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละแห่ง การที่ผู้เรียนต้องรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองที่บ้านนั้น การมีวินัยและวุฒิภาวะที่เพียงพอเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคำนึงถึง นอกจากนั้นจะต้องพิจารณาสื่อและวิธีการที่เหมาะสมกับเรื่องที่สอน วิดีโออาจใช้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการสอนบางเรื่อง แต่อาจไม่ได้ผลสำหรับการสอนบางเรื่อง ความรู้บางอย่างนักเรียนต้องค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง บางเรื่องครูต้องสอนโดยตรง บางเรื่องเกิดจากการซักถามอภิปราย วิดีโอจึงไม่ใช่สูตรสำเร็จสำหรับการสอนทุกเรื่อง ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาในสิ่งเหล่านี้อย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง:

หนังสือ Flip Your Classroom : Reach Every Student in Every Class Every Day เขียนโดย Jonathan Bergman และ Aaron Sams จัดพิมพ์เผยแพร่โดย ASCD

กวดดินโมเดล (KONGDIN MODEL)

นวัตกรรมการบริหารจัดการ

โรงเรียนวัดกวดดิน

โดย...ชยุต พิพัฒนธาดา

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกวดดิน จังหวัดระยอง

การปฏิรูปการศึกษาได้มีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและ กระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีความเป็นเอกภาพเชิงนโยบาย และ มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

การปฏิรูปการศึกษามีจุดมุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้กระจายอำนาจการบริหาร จัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การจัดองค์กรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะ ย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคล และอำนาจหน้าที่ในกรอบที่ กฎหมายให้อำนาจไว้ การมีกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมาย สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหาร เป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม

โรงเรียนวัดกองดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศัการะยอง เขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จัดการเรียนการสอนตั้งแต่
ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครูจำนวน 4 คน
นักเรียนจำนวน 63 คน บริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น (Multigrade
Learning) และสภาพชุมชนเป็นชุมชนผู้มีรายได้น้อย

จากกระแสตื่นตัวเพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้คงอยู่ในสังคม
ได้นั้น ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง
และชุมชน จึงได้ร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางพัฒนาโรงเรียนให้มี
คุณภาพ โดยได้ร่วมกันออกแบบนวัตกรรมทางด้านการบริหาร กองดิน
โมเดล “KONGDIN MODEL” ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางบริหารจัดการโรงเรียน
วัดกองดินให้มีคุณภาพ และเกิดความยั่งยืนสืบไป

การออกแบบนวัตกรรมทางด้านการบริหาร กองดินโมเดล “KONGDIN MODEL” มีหลักการและแนวคิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management : SBM) ซึ่งได้นำทฤษฎีการบริหารมาเป็นฐานความคิด ได้แก่

1) ทฤษฎีระบบ (System Theory)

2) หลักการของวงจรเดมมิง (PDCA)

3) การบูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง (พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน) และ 2 เงื่อนไข (ความรู้ และคุณธรรม) มาเป็นแนวคิดในการออกแบบโมเดล

กองดิน โมเดล

ชุมชน วัด โรงเรียน

นวัตกรรมทางด้านการบริหาร กองดินโมเดล “KONGDIN MODEL” มีหลักปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

ปัจจัยนำเข้า (INPUT) ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่

K (Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่เกิดจากการร่วมกันศึกษา ค้นคว้า เป็นความรู้ทางวิชาการ ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้จากประสบการณ์ของทุกคน รวมทั้งความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประกอบด้วยการมีคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร เพื่อเป็นฐานข้อมูล ฐานในการคิด เป็นแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

O (Opinion) หมายถึง การระดมความคิด การมองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ (Analysis) บริบท และสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เพื่อสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นองค์ความรู้ เป็นข้อมูลในการตัดสินใจและร่วมกันวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้มีความพอประมาณอย่างมีเหตุมีผลตามลำดับต่อไป

N (Nice Plan) หมายถึง การร่วมกันวางแผนในการดำเนินงาน กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ระดมความคิด (Brainstorming) แสดงความคิดเห็น ร่วมกันปรึกษาหาแนวทางปฏิบัติอย่างรอบคอบ รัดกุม เตรียมความพร้อมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ เป็นภูมิคุ้มกันที่ดีแก่องค์กรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 2

กระบวนการ (PROCESS) ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ได้แก่

G (Good teamwork) หมายถึง คณะทำงานที่ดี คือ การร่วมกันดำเนินงานอย่างเป็นองค์คณะ เป็นทีมงานแบบ “บวร” หรือ บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน ร่วมแรงร่วมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดเป็นองคาพยพในการขับเคลื่อนพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

D (Development) หมายถึง การร่วมกันบริหารจัดการ แก้ปัญหา ดำเนินงาน กิจกรรม โครงการต่างๆ ของสถานศึกษาตามหลักวงจรเดมมิ่ง (PDCA) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาบริหารจัดการสถานศึกษา โดยยึดระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมายพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อความก้าวหน้าและพัฒนาของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 3

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (OUTPUT/OUTCOME)
ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ได้แก่

I (Innovation) หมายถึง ผลจากการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหา ส่งผลให้เกิดวิธีคิดใหม่ แนวทางปฏิบัติใหม่ และการค้นพบสิ่งใหม่ๆ ได้ตลอดการดำเนินงาน จึงเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงผลดีของการทำงานเป็นทีมอย่างมีระบบ สิ่งที่ค้นพบถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ที่สามารถนำไปใช้สนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ประหยัด คุ่มค่าทั้งเวลา และงบประมาณ เกิดแรงบันดาลใจแก่ทุกคนให้เห็นถึงคุณค่าของการทำงาน และภาคภูมิใจในผลงาน

N (Network) หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในห้องเรียน และในชุมชน มีความเป็นกัลยาณมิตร เกิดความรักสามัคคี สามานฉันท์ ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ผู้ร่วมงาน และชุมชน รวมทั้งมีการติดต่อสื่อสารกับองค์กรภายนอก หน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อเป็นเครือข่าย และพันธมิตรทางความรู้ และความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง

จากขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ปัจจัยนำเข้า (INPUT) $\Rightarrow$ กระบวนการ (PROCESS) $\Rightarrow$ ผลผลิต/ผลลัพธ์ (OUTPUT/OUTCOME) ซึ่งประกอบด้วย 7 กิจกรรม ได้แก่ K: ความรู้ O: ความคิด N: แผนงานที่ดี G: คณะทำงานที่ดี D: พัฒนา I: นวัตกรรม N: เครือข่าย ส่งผลให้เกิดคุณภาพด้านสถานศึกษา และคุณภาพด้านผู้เรียน เป็นแบบ Quality 2S : School – Student สนองตามเจตนารมณ์การปฏิรูปการศึกษา โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามจุดมุ่งหมายที่สังคมต้องการ นั่นคือ นักเรียนดี เก่ง และมีสุข

ขั้นตอนที่ 4

ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง (FEEDBACK)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกองดินโมเดลที่จะรับรู้ถึงปัญหาทั้งหมดจากข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ และคำติชม ซึ่งจะเป็ข้อมูลที่จะสะท้อนกลับให้เห็นทั้งจุดด้อยหรือจุดอ่อน และจุดเด่นของแผนงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การประสานงาน และกระบวนการดำเนินงาน โดยได้ใช้หลักการวิจัยมาบูรณาการในการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป

จากการที่นำนวัตกรรมทางด้านการบริหาร
กองดินโมเดล “KONGDIN MODEL”
มาใช้พัฒนาโรงเรียน

ส่งผลให้โรงเรียนวัดกองดินมีคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น ครูมีขวัญและกำลังใจ มีแรงจูงใจในการทำงาน เนื่องจากชุมชนให้ความสำคัญ และให้ความร่วมมือพัฒนา อย่างเป็นรูปธรรม อาคารสถานที่ ห้องเรียนของโรงเรียนสวยงามขึ้น มีสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน มีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ชุมชนร่วมกัน จัดหาให้ มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกที่ชุมชนร่วมกันช่วยสร้างให้แก่ โรงเรียน มีบุคลากรภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าร่วมจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาโรงเรียน ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-net) ของนักเรียนสูงขึ้น และโรงเรียนได้รับการประกาศ จากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ การบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง 2555” (รอบ 2) เป็นผลสำเร็จที่โรงเรียนและชุมชนภาคภูมิใจและจะร่วมใจกันพัฒนา ต่อไปอย่างยั่งยืน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นวัตกรรมทางด้านการบริหาร กองดินโมเดล “KONGDIN MODEL” จะเป็นทางเลือกหนึ่งของสถานศึกษาอื่นๆ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ที่อาจจะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนให้ผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อสร้างคุณภาพการศึกษา ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ไม่มองข้ามหรือละทิ้งโรงเรียนขนาดเล็กที่เป็นสถานศึกษาหลักของเยาวชนไทย

กองดินโมเดล “KONGDIN MODEL”
มีความรู้ นำสู่ความคิด ร่วมจิตวางแผน
แน่นแฟ้นทีมงาน สานต่อพัฒนา
คันทานวัตกรรม
สัมมนาสร้างเครือข่าย

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ บุญรอด. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนตามแนวการปฏิรูปการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. สานฝันด้วยการคิด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมอธรรม, 2548.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์, 2555.
- นิยม ถิระเวช. ผู้บริหารคือบุคคลสำคัญของการปฏิรูป. รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย 2, 42 (มิถุนายน 2554) : 5.
- รุ่ง แก้วแดง. โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, 2546.
- ลักขณา สริวัฒน์. การคิด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. [Online]. Accessed 5 April 2007 Available from <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559). กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2545.

- Berne, Robert and Leanna Stiefle. **Issues in School Site-Based Financing in Large Cities in the United States in School-Based Financing**. California : Corwin Press,1999.
- Centre for Educational Research and Innovation. **New School Management Approaches: what works in innovation in education**. Washington D.C. : OECD Publishing, 2001.
- Ellis, Arthur K. **Research on Educational Innovations**. 4th ed. New York : Eye On Education, Inc., 2005.
- Golding, Clinton. “**Creating a thinking school**” in Quoted in Wilks S., **Designing a thinking curriculum**, South Melbourne: Aust Council for Ed Research, 2005.
- Worzbyt, John C. Kathleen O’Rourke. **Elementary School Counseling: A Commitment to Caring and Community Building**. 2nd ed. NewYork : Routledge Mental Health, 2003.

รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครู
และบุคลากรทางการศึกษา
ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดีย
ปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา
สํักัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดย...สุทิน ทองใส

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากนโยบายของรัฐบาลภายใต้การบริหารจัดการของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดจุดเน้น การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการ ศึกษาทุกประเภททุกสาระการเรียนรู้และทุกช่วงชั้น โดยให้ความสำคัญในการนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพในกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นำเสนอ และการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนตามเป้าหมายของการพัฒนา และเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ที่สำคัญอย่างยิ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพ การสร้าง ความเข้มแข็ง และการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารไปประยุกต์ใช้สื่อในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งเป็นศักยภาพพื้นฐาน และเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการใช้ การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่กำลังดำเนินอยู่ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาที่ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเพิ่มสมรรถนะให้มีการใช้ ICT อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินงานพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ปฏิสัมพันธ์ และเกมการศึกษาให้มีรูปแบบที่ทันสมัย มีเนื้อหาสาระสำคัญที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยให้ครูผู้สอนสามารถนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ปฏิสัมพันธ์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ แก่ผู้เรียนในการเรียนการสอน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานรายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดีย ปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดให้มีความรู้และทักษะในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ปฏิสัมพันธ์ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ได้รับความสนใจของนักเรียน รวมทั้งมีความสามารถในการประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น

โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับครูในการใช้สื่อมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษาที่พัฒนาขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดกับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

การดำเนินงานวิจัย จำแนกตามขั้นตอนการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1

การสร้างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของครู
2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของบุคลากรทางการ

ศึกษา

ขั้นตอนย่อยที่ 2 การร่างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ความนำ แนวคิด และหลักการที่ใช้สร้างรูปแบบและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 สาระสำคัญของร่างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ เงื่อนไขความสำเร็จ และข้อจำกัดของรูปแบบ

ตอนที่ 2

การพัฒนา รูปแบบการพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 การตรวจสอบร่างรูปแบบ ครั้งที่ 1 ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม

(Focus Group Discussion)

ขั้นตอนย่อยที่ 2 การตรวจสอบร่างรูปแบบ ครั้งที่ 2 ด้วยวิธีการสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ตอนที่ 3

การประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนา ศักยภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาภาคกลาง ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ และ เกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 การทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาภาคกลาง ที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการ ศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนย่อยที่ 2 การสอบถามความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาภาคกลาง ที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการ ศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4

ขยายผลรูปแบบการพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2556 ไปสู่ 3 ภูมิภาค คือ 1) ภาคเหนือ 2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 3) ภาคใต้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ระดับผู้บริหารองค์กรและผู้นำรูปแบบไปใช้

ผู้บริหารองค์กรและผู้นำรูปแบบไปใช้ควรศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบเอกสารประกอบการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนและสามารถประยุกต์รูปแบบให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความต้องการจำเป็น บริบทขององค์กร ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีบริบท วัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างกัน เพื่อพัฒนาปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสม รองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกาภิวัตน์ อันจะเป็นการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างแท้จริง

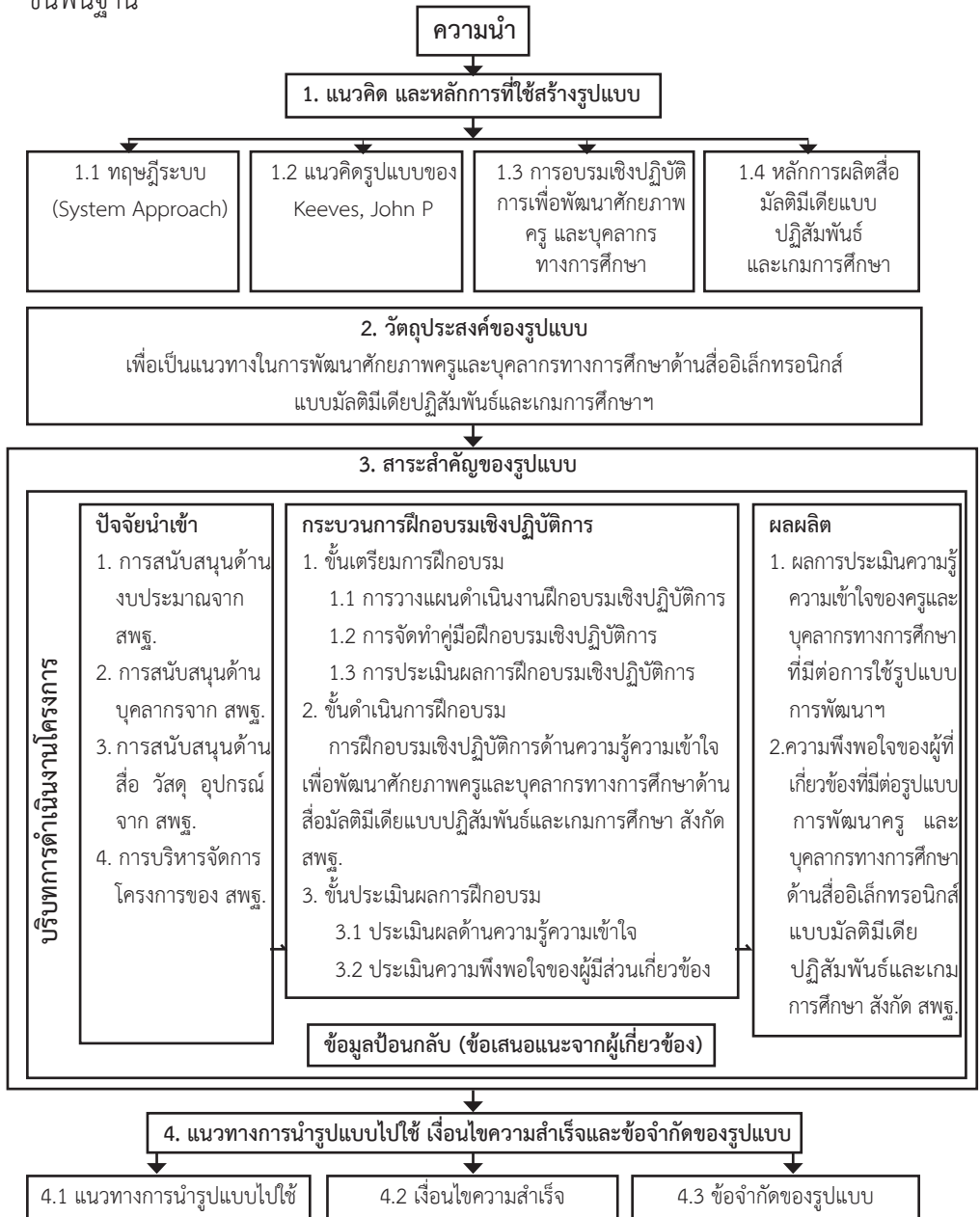
2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบ การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบ มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแนวใหม่ ที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในรูปแบบ การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบ มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

2.4 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ และเกมการศึกษา ด้วยวิธีการจัดการความรู้ในลักษณะการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ผ่านระบบสังคมออนไลน์หรือระบบอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ศึกษาหรือ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบ
มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์และเกมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

การเตรียมความพร้อม สู่ประชาคมอาเซียน และทักษะในศตวรรษที่ 21

โดย...กรสิวรรณ เขียรโชติ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองลำปริง

ความเป็นมาของนวัตกรรม

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศสมาชิก อาเซียนและประเทศในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการศึกษ ได้มีนโยบายในการดำเนินการด้านการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 ในนโยบายข้อที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะ และความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนผลิตกำลังคน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาโรงเรียน 3 รูปแบบ ได้แก่ โรงเรียน Sister School โรงเรียน Buffer School และโรงเรียน ASEAN Focus School โดยได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเยาวชนไทยในอาเซียนมุ่งเน้นการพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียน 4 ทักษะ ได้แก่

- ✓ 1. สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา
(ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)
- ✓ 2. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์
- ✓ 3. มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี
- ✓ 4. มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2555 : 10 - 13)

โรงเรียนบ้านคลองลำปริงเป็นโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 จัดเป็นโรงเรียนประเภททั่วไป ตระหนักถึงการขับเคลื่อนพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน ตามนโยบายดังกล่าว เนื่องจากปีที่ผ่านมาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีทักษะด้านการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) ต่ำกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด จึงได้จัดทำแผนยกระดับเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะพื้นฐานที่จำเป็น คือ ทักษะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) สู่อาเซียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน สามารถติดต่อสื่อสารและอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันในการเสริมสร้างความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ของภูมิภาคอาเซียนในปี 2558 (โรงเรียนบ้านคลองลำปริง, 2555 : 37 - 39)

จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมีเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ นวัตกรรมเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำนวัตกรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ ผู้เขียนในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนให้การพัฒนาดังกล่าวบรรลุผล จึงได้พัฒนานวัตกรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารแบบ P-D-C-A เพื่อพัฒนาจุดเน้นผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) “ก้าวไกลสู่อาเซียน” เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนในด้านทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นในการติดต่อสื่อสารกับประเทศต่างๆ ในอาเซียนต่อไป

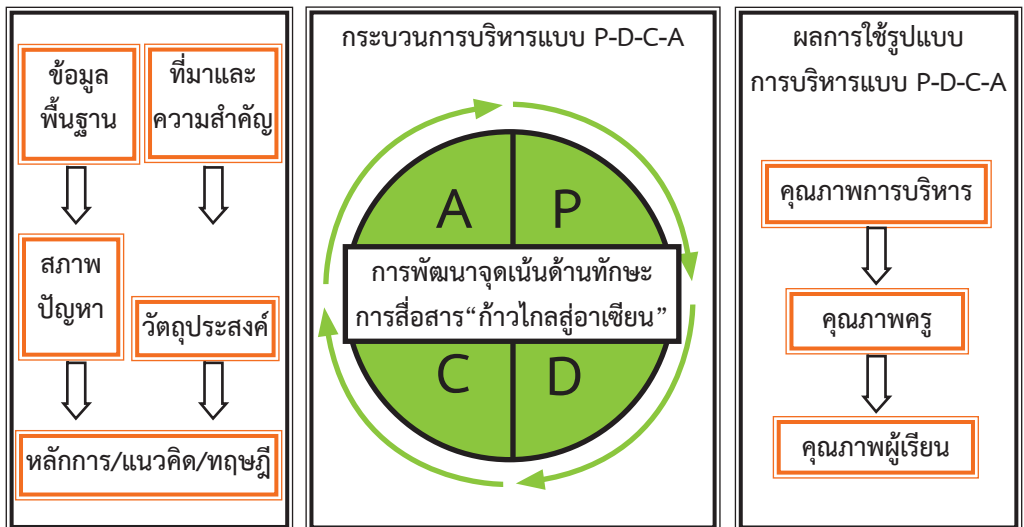
จุดประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม

ในการพัฒนานวัตกรรมใช้รูปแบบการบริหารแบบ P – D – C – A ในการพัฒนาจุดเน้นผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสาร “ก้าวไกลสู่อาเซียน” โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนบ้านคลองลำปริงทุกคนได้รับการพัฒนาด้านทักษะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) อย่างมีคุณภาพ

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การออกแบบผลงานนวัตกรรมครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีในการบริหารคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) ของเดมมิง (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545 : 89 - 91) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจุดเน้นผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสารตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียนด้านทักษะพื้นฐาน 1 ใน 4 ทักษะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 7) คือทักษะการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา โดยเน้นทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนบ้านคลองลำปริง โดยมีกระบวนการพัฒนานวัตกรรม 4 ขั้นตอนคือ วางแผนร่วมกัน (P) สร้างสรรค์กิจกรรม (D) แนะนำตรวจสอบ (C) และส่งมอบพัฒนาแก้ไข (A) ดังแผนภาพที่ 1 ต่อไปนี้

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม การใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบ P-D-C-A เพื่อพัฒนาจุดเน้นผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสาร “ก้าวไกลสู่อาเซียน”

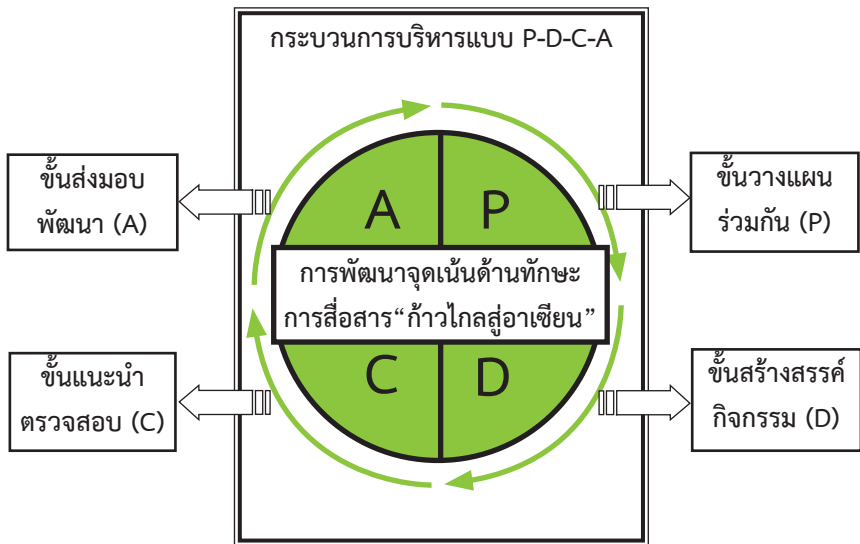

แผนภาพที่ 1 กระบวนการพัฒนานวัตกรรม การใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบ P-D-C-A เพื่อพัฒนาจุดเน้นผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสาร “ก้าวไกลสู่อาเซียน”

ผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารมีรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในการพัฒนาจุดเน้นผู้เรียน ด้านทักษะการสื่อสาร “ก้าวไกลสู่อาเซียน” อย่างมีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นวางแผนร่วมกัน (P)
- 2) ขั้นสร้างสรรค์กิจกรรม (D)
- 3) ขั้นแนะนำตรวจสอบ (C)
- 4) ขั้นส่งมอบพัฒนา (A) ดังนี้

2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้

3. นักเรียนโรงเรียนบ้านคลองลำปริงทุกคนได้รับการพัฒนาด้านทักษะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ)

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนบ้านคลองลำปริง มีความสามารถในการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 83.33

ผลสัมฤทธิ์

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความพึงพอใจในการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) อยู่ในระดับมาก
3. ผู้ปกครอง ชุมชน มีความพึงพอใจรูปแบบการบริหารงานแบบ PDCA อยู่ในระดับมาก

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้บริหารมีรูปแบบการบริหารในการพัฒนาจุดเน้นผู้เรียนในด้านทักษะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) และการบริหารงานวิชาการ/อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้พัฒนาศักยภาพและสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) แก่ผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามจุดเน้นด้านทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน
4. ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะในการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ) สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในการติดต่อสื่อสารกับประเทศอาเซียนได้เพิ่มขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

1. การนำรูปแบบการบริหาร P-D-C-A ไปใช้ ผู้บริหารควรนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษาของตน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างยั่งยืน
2. โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถในการสื่อสารกับประเทศในอาเซียนด้วยวิธีการต่างๆ หลากหลายเพิ่มขึ้น เช่น การศึกษาดูงาน การเชิญวิทยากรต่างชาติ เป็นต้น
3. ครูควรพัฒนาตนเองและพัฒนานักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนในกลุ่มสาระอื่นๆ
4. ผู้บริหารควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานครูและบุคลากรให้เป็นที่รู้จักและนำไปสู่อาเซียน
5. ควรมีการพัฒนานวัตกรรมการบริหารด้านอื่นๆ เช่น ด้านการพัฒนาบุคลากรสู่อาเซียน

การเผยแพร่

1. เผยแพร่ทางเอกสารแผ่นพับ/ป้ายประชาสัมพันธ์แก่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน
2. เผยแพร่ผลงานทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราัง เขต 1
3. เผยแพร่ทางนิทรรศการ/ผลงานโรงเรียนในโอกาสต่างๆ เช่น งานประกวด นวัตกรรมอาเซียนระดับเขตพื้นที่
4. เผยแพร่ทางเอกสารกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราัง เขต 1
5. เผยแพร่ทางผลงานวิจัยของครู ผู้บริหาร

บทสรุป

ผู้เขียนมีความภาคภูมิใจที่เด็กไทยได้รับการพัฒนาด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นำไปสู่การเตรียมความพร้อมรับสู่อาเซียนในปี 2558 ต่อไป ขอให้กำลังใจทุกโรงเรียนได้พัฒนาให้เด็กของเราบรรลุตามจุดมุ่งหมายของชาติต่อไป

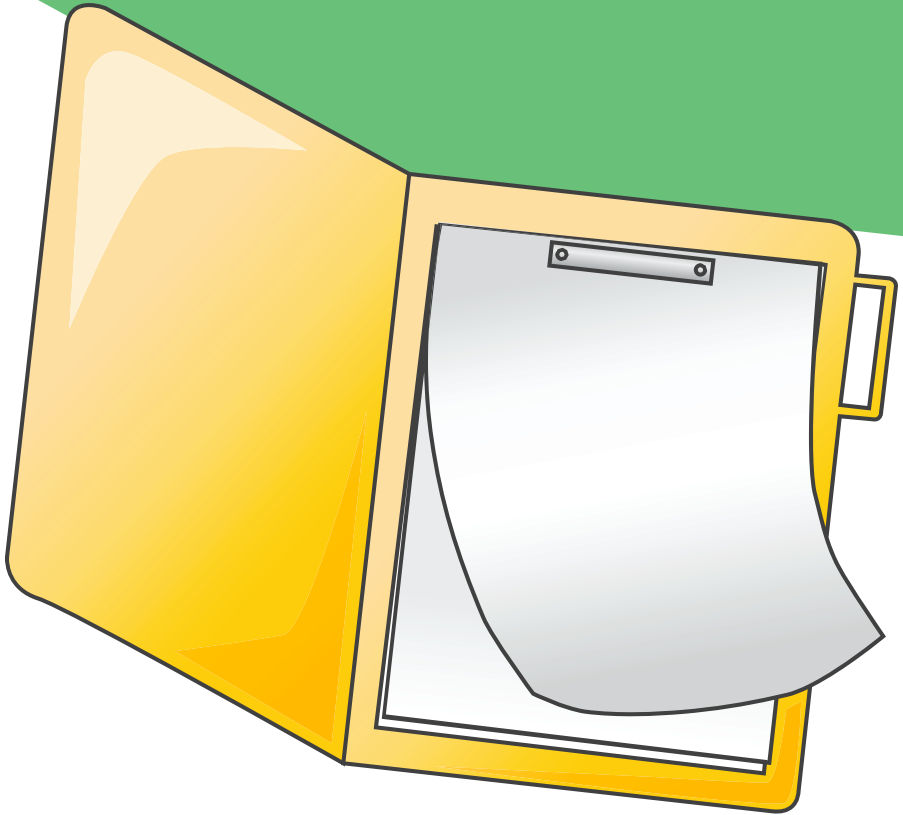
อ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.
- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. การจัดการคุณภาพ : จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2545.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. การพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2555.
- _____. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ม.ป.ป.
- สุวิทย์ มูลคำ. เทคนิคแห่งความสำเร็จเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : หจก. ภาพพิมพ์, 2544.
- วงจรการบริหารงานคุณภาพ. [Online] เข้าถึงได้จาก <http://www.colacooper.blogspot.com>. [26 มิถุนายน 2556].
- การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน. [Online] เข้าถึงได้จาก <http://www.aseantalk.com>. [26 มิถุนายน 2556].
- การเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาของไทยเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. [Online] เข้าถึงได้จาก <http://www.chinnarom.com>. [26 มิถุนายน 2556].
- การเตรียมความพร้อมนักศึกษาไทยสู่การเป็นบัณฑิตในฐานะสมาชิกอาเซียน. [Online] เข้าถึงได้จาก <http://www.chinnarom.com>. [26 มิถุนายน 2556].

การเรียนรู้

ผ่าน

การทำโครงงาน

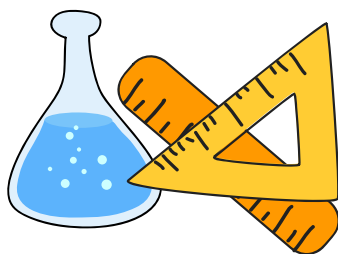

โดย...วิโรจน์ ลีวงศ์สถาพร

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การเรียนรู้ผ่านการทำโครงการงาน (Project-Based Learning) หรือ PBL

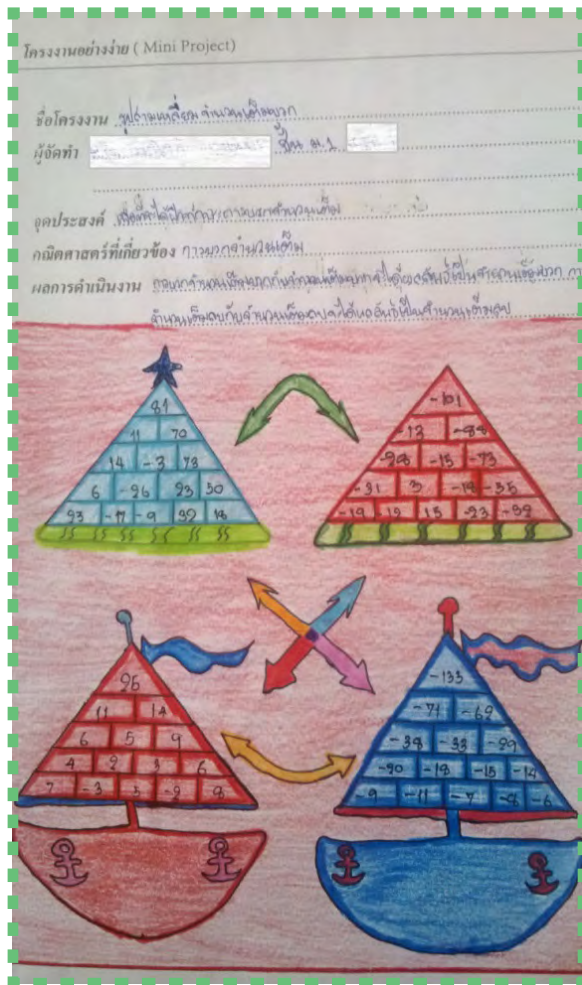
เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้
เนื้อหา โดยใช้ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง กระตุ้น
นักเรียนให้ร่วมมือกันทำโครงการงาน เพื่อหาวิธีต่างๆ
ในการแก้ปัญหา

โดยทั่วไปแล้ว PBL ใช้ได้กับการเรียนรู้ทุกวิชาและทุกระดับชั้น
แต่โดยรวมแล้ว PBL ใช้ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ การทำโครงการงานอาจจะเกี่ยวข้องกับหลายวิชาหรือ
เพียงวิชาเดียวก็ได้

ครูบางท่านอาจจะเคยให้นักเรียนได้ทำโครงการงานมาบ้างแล้ว เช่น
โครงการอย่างง่าย (Mini project) ดังตัวอย่าง ซึ่งเป็นโครงการคณิตศาสตร์
รายบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากทีนักเรียนได้เรียน
เรื่องการบวกจำนวนเต็มแล้ว ครูให้นักเรียนกำหนดจำนวนเต็มบวก
และจำนวนเต็มลบ และหาผลบวกของจำนวนที่กำหนดขึ้นด้วยตนเอง
โครงการนี้ทำให้นักเรียนได้เข้าใจเนื้อหาและได้ฝึกทักษะการบวก
จำนวนเต็ม รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างสรรค์โครงการงานของตนเอง
ได้อย่างอิสระ

ตัวอย่างโครงงานอย่างง่าย

อย่างไรก็ตาม การให้นักเรียนทำโครงงานอย่างง่ายดังตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งของการจัดการเรียนรู้เท่านั้น [ดูการขยายแนวคิดจากโครงงานอย่างง่ายสู่โครงงานเต็มรูปแบบใน ปรียา เนาว์เย็นผล (2554)] แต่ยังไม่ใช่ PBL เนื่องจากยังขาดลักษณะที่สำคัญ เช่น ไม่มีการเชื่อมโยงโครงงานของนักเรียนกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง การให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคล จึงทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสที่จะทำงานร่วมกัน เป็นต้น

นอกจากนี้ การประเมินผลการเรียนรู้จากการทำโครงการอย่างง่าย โดยส่วนใหญ่แล้วครูจะประเมินจากผลงานของนักเรียนเท่านั้น แต่การประเมินผล PBL ประกอบด้วยการประเมินผลงานที่ได้จากการทำโครงการ และการประเมินผล ระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม ของนักเรียนในขณะนักเรียนอภิปรายร่วมกันในห้องเรียน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินตนเอง เป็นต้น ทั้งนี้ การประเมินผลอาจจะทำได้ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล

PBL มีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. การกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยอาจจะใช้บทความจากหนังสือพิมพ์ วิทัศน์ที่น่าสนใจ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อสร้างความสนใจและให้นักเรียนเตรียมพร้อมที่จะทำโครงการงาน
2. การตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนทำโครงการงาน ซึ่งเป็นคำถามกว้างๆ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามเพิ่มเติมที่เจาะจงมากขึ้น ทั้งนี้ คำถามควรจะเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและมีความหมายต่อนักเรียน
3. การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการทำโครงการงาน
4. การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry) เพื่อตอบคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้
5. การทำงานร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มได้เรียนรู้ไปด้วยกันในขณะทำโครงการงาน
6. การสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการทำโครงการงาน
7. การให้ข้อมูลป้อนกลับโดยครูหรือเพื่อนร่วมห้อง เพื่อปรับปรุงโครงการงาน
8. การนำเสนอโครงการงานต่อสาธารณะ

นอกจากนี้ PBL ควรจะสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตรและให้โอกาสนักเรียนได้พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (21st century skills) ซึ่งประกอบด้วย

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation skills) ได้แก่

- o การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) และการแก้ปัญหา (Problem solving)

- o การสื่อสาร (Communication) และความร่วมมือ (Collaboration)

- o ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และนวัตกรรม (Innovation)

2. ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skills) เช่น

- o ความยืดหยุ่น (Flexibility) และความสามารถในการปรับตัว (Adaptability)

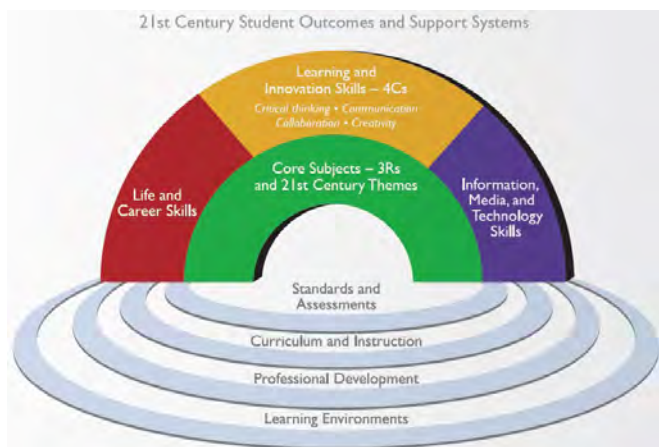
- o ภาวะผู้นำ (Leadership) และความรับผิดชอบ (Responsibility)

3. ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, media and technology skills) เช่น

- o ทักษะด้านสารสนเทศ (Information literacy)

- o ทักษะด้านสื่อ (Media literacy)

- o ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Literacy)

หมายเหตุ ภาพประกอบจาก www.p21.org

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ผ่านการทำโครงงาน

ในที่นี้ได้นำเสนอตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ผ่านการทำโครงงานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ดูตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ผ่านการทำโครงงานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ได้ใน ปริชาเนาว์เย็นผล (2554) และ สมวงษ์ แปลงประสพโชค และ ภัทรวดี หาดแก้ว (2554)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โครงงาน “วัฏจักรชีวิตของพืชดอก”

1. การกระตุ้นความสนใจของนักเรียน

ครูบอกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้องหนึ่งว่านักเรียนห้องนี้ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้นำเสนอการสาธิตเกี่ยวกับวัฏจักรชีวิตของพืชดอก เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนระดับอนุบาลและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 โดยใช้เวลาการนำเสนอ 15 นาที และจะต้องใช้วีดิทัศน์เรื่องวัฏจักรชีวิตของพืชดอกเพื่อประกอบการนำเสนอด้วย

2. คำถามกระตุ้นให้นักเรียนทำโครงงาน

นักเรียนจะนำเสนอเรื่องวัฏจักรชีวิตของพืชดอกอย่างไร

3. กิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ให้นักเรียนทั้งห้องร่วมกันอภิปรายเพื่อหาแนวทางการนำเสนอเรื่องวัฏจักรชีวิตของพืชดอก

3.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและวางแผนการทำงาน โดยนักเรียนอาจจะทำกิจกรรมต่อไปนี

- สืบค้นข้อมูลและดาวน์โหลดวีดิทัศน์เรื่องวัฏจักรชีวิตของพืชดอกจากอินเทอร์เน็ต

- ระบุด้านตอนต่างๆ ของวัฏจักรชีวิตของพืชดอกในวีดิทัศน์

4. ตัวอย่างผลงานที่ได้จากการทำโครงงาน

4.1 รายงานสรุปเรื่องวัฏจักรชีวิตของพืชดอก พร้อมภาพประกอบ จำนวน 1 หน้า

4.2 วีดิทัศน์เรื่องวัฏจักรชีวิตของพืชดอก

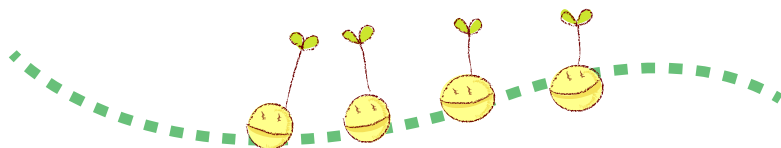
4.3 การนำเสนอเกี่ยวกับวัฏจักรชีวิตของพืชดอก โดยใช้ PowerPoint หรือวีดิทัศน์

จากตัวอย่างข้างต้น การกระตุ้นความสนใจของนักเรียนในข้อ 1 ครูอาจจะไม่ต้องกำหนดระยะเวลาและรูปแบบการนำเสนอ แต่ครูอาจจะใช้คำถามในข้อ 2 เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกันและหาข้อสรุปเกี่ยวกับระยะเวลาและรูปแบบการนำเสนอก็ได้

สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ในข้อ 3 ครูอาจจะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอวัฏจักรชีวิตของพืชดอกเพียงขั้นตอนเดียว เช่น

นักเรียนกลุ่มที่ 1

นำเสนอขั้นตอนการงอกของเมล็ด

นักเรียนกลุ่มที่ 2

นำเสนอขั้นตอนการเจริญเติบโตของต้นอ่อนจนกระทั่งพืชออกดอก

นักเรียนกลุ่มที่ 3

นำเสนอขั้นตอนการเปลี่ยนจากดอกกลายเป็นผลและเมล็ด

ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ถ้าเป็นไปได้ ครูควรจะให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น จากตัวอย่างข้างต้น แต่ละกลุ่มควรประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถสูงด้านการอ่าน นักเรียนที่มีความสามารถสูงด้านการเขียน นักเรียนที่มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นักเรียนที่มีความสามารถต่ำด้านการอ่าน นักเรียนที่มีความสามารถในการเป็นผู้นำ เป็นต้น ความสามารถที่ต่างกันของนักเรียนภายในกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนได้ใช้จุดแข็งของตนเองทำกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด และจะช่วยให้นักเรียนคนอื่นๆ ภายในกลุ่มได้เรียนรู้ไปพร้อมกันได้

การเรียนรู้ผ่านการทำโครงการดังตัวอย่างข้างต้น ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่น ความร่วมมือ ความรับผิดชอบ ทักษะด้านสารสนเทศ ดังนั้น ครูจะต้องประเมินผลความรู้และทักษะของนักเรียนด้วยวิธีที่หลากหลายอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้ออกาสนักเรียนได้ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนร่วมห้องด้วย โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังตัวอย่างต่อไปนี้

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงาน (ประเมินแบบรายกลุ่ม)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
การใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหลัก	ใช้ข้อมูลที่สนับสนุนแนวคิดหลักได้อย่างเพียงพอ ไม่มีการใช้ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง	ใช้ข้อมูลที่สนับสนุนแนวคิดหลัก แต่ยังไม่เพียงพอ หรือใช้ข้อมูลบางอย่างที่ไม่เกี่ยวข้อง	ใช้ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนแนวคิดหลัก
การนำเสนอประเด็นที่สำคัญ	นำเสนอประเด็นที่สำคัญได้ครบถ้วน	นำเสนอประเด็นที่สำคัญเกือบครบถ้วน บางประเด็นไม่ได้นำเสนอ	นำเสนอประเด็นที่สำคัญไม่ครบถ้วน
การลำดับแนวคิดที่นำเสนอ	มีการลำดับแนวคิดที่นำเสนออย่างสมเหตุสมผล	มีการลำดับแนวคิดที่นำเสนออย่างสมเหตุสมผลเกือบทั้งหมด	มีการลำดับแนวคิดที่นำเสนอไม่สมเหตุสมผล
การใช้เวลา	ใช้เวลาในการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป	ใช้เวลาในการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม แต่มีบางช่วงของการนำเสนอที่ใช้เวลามากหรือน้อยเกินไป	ใช้เวลาในการนำเสนอไม่เหมาะสม มากหรือน้อยเกินไป
การสบสายตาผู้ฟัง	สบสายตาผู้ฟังเป็นส่วนใหญ่ และละสายตาจากผู้ฟัง เมื่อดูสไลด์หรือโน้ตย่อเท่านั้น	สบสายตาผู้ฟังเป็นบางครั้ง แต่ดูสไลด์หรือโน้ตย่อเป็นส่วนใหญ่	ไม่สบสายตาผู้ฟัง และอ่านโน้ตย่อตลอดเวลา
การแสดงท่าทาง	มีท่าทางในการนำเสนออย่างมั่นใจ	มีท่าทางในการนำเสนออย่างไม่น่าเป็นบางครั้ง เช่น กระสับ-กระส่าย ยืนหรือนั่งงอตัว	มีท่าทางในการนำเสนออย่างไม่น่าเป็นส่วนใหญ่ เช่น กระสับ-กระส่าย ยืนหรือนั่งงอตัว
การใช้เสียง	พูดเสียงดังและชัดเจน	พูดเสียงดังและชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	พูดเสียงเบาหรือไม่ชัดเจน
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม	ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม เช่น ใช้คำแสลง
การใช้สื่อโสตทัศน	ใช้สื่อโสตทัศนที่มีคุณภาพเพื่อช่วยให้เข้าใจแนวคิดหลักที่นำเสนอ	ใช้สื่อโสตทัศน แต่ในบางครั้งอาจจะทำให้เข้าใจผิดหรือไม่ช่วยให้เข้าใจแนวคิดหลักที่นำเสนอ	ไม่ใช้สื่อโสตทัศน หรือใช้สื่อโสตทัศนที่ทำให้เข้าใจผิด หรือไม่ช่วยให้เข้าใจแนวคิดหลักที่นำเสนอ
การตอบคำถาม	ตอบคำถามได้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์	ตอบคำถามได้ไม่ชัดเจนหรือไม่สมบูรณ์	ไม่ตอบคำถาม
การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการนำเสนออย่างเท่าเทียมกัน เช่น แต่ละคนใช้เวลาเท่ากันทุกคนสามารถตอบคำถามได้	สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการนำเสนอ แต่ไม่เท่าเทียมกัน	สมาชิกบางคนในกลุ่มไม่มีส่วนร่วมในการนำเสนอ

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก Presentation rubric for PBL (for grades 3-5)

สืบค้นข้อมูลจาก <http://www.bie.org>

บรรณานุกรม

- ปรีชา เน่าเย็นผล. (2554). **โครงการคณิตศาสตร์ ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้คณิตศาสตร์ หน่วยที่ 9-15**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมวงษ์ แปลงประสพโชค และ ภัทรวิดี หาดแก้ว. (2554). **การจัดประสบการณ์การเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบปฏิบัติการและแบบอิงโครงงาน ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้คณิตศาสตร์ หน่วยที่ 9-15**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Bender, W. N. (2012). **Project-based learning : differentiating instruction for the 21st century**. Thousand Oaks, CA : Corwin.
- Filcik, A., Bosch, K., Pederson, S., and Haugen, N. (2012). **The effects of project-based learning (PBL) approach on the achievement and efficacy of high school mathematics students : a longitudinal study investigating the effects of the PBL approach in mathematics education**. Paper presented at the National Conference on Undergraduate Research 2012. Weber State University, Ogden, UT. March 29-31, 2012.
- Hallermann, S., Larmer, J., and Mergendoller, J. R. (2011). **PBL in the elementary grades : step-by-step guidance, tools and tips for standards-focused K-5 projects**. Novato, CA: Buck Institute for Education.
- Larmer, J., and Mergendoller, J. R. (2010). **Seven essentials for project-based learning**. Educational Leadership. 68(1): 34-37.
- Ravitz, J., Hixson, N., English, M., and Mergendoller, J. (2012). **Using project based learning to teach 21st century skills: findings from a statewide initiative**. Paper presented at Annual Meeting of the American Educational Research Association. Vancouver, BC. April 16, 2012.
- Tamim, S. R., and Grant, M. M. (2013). **Definitions and uses: case study of teachers implementing project-based learning**. Interdisciplinary Journal of Problem-based Learning, 7(2). Retrieved from <http://dx.doi.org/10.7771/1541-5015.1323>

เมืองไทย :

ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว

โดย...ดร. ณัฐฉินันท์ พราหมณ์สังข์

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเทพนคร

ในสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นยุคที่กรุงสุโขทัยเฟื่องฟู และเจริญเป็นอันมาก

ระบบการปกครองภายในเกิดความสงบเรียบร้อย มีการติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศ ในด้านเศรษฐกิจและการเมือง ไพร่ฟ้าประชาชนอยู่ดีกินดี สภาพการเมืองก้าวหน้า ทั้งด้านการเกษตร การชลประทาน การอุตสาหกรรม และศาสนา อาณาเขตของ กรุงสุโขทัยขยายออกไปกว้างใหญ่ไพศาล ดังศิลาจารึก หลักที่ 1 (พ.ศ. 1835) ซึ่งมีข้อความบ่งชี้ไว้ว่า

“...ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว.....ลู่ทางเพื่อนจูงวัวไปค้า
ขี่ม้าไปขาย.....เห็นข้าวท่านบ่ใคร่พิน เห็นสินท่านบ่ใคร่เดือด...”

(มูลนิธิสมเด็จพะเทพรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี 2554. หน้า 26)

สืบเนื่องกระทั่งสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล-อดุลยเดช ได้พระราชทานแนวพระราชดำริเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติหลายประการ อาทิ พระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง มีกระแสพระราชดำรัส เรื่อง ความพอควร พออยู่ พอกิน มีความสงบ มาตั้งแต่ พ.ศ. 2517 ดังความตอนหนึ่งว่า

“...ทั้งนี้ คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา จะว่าเมืองไทยล้าสมัย ว่าเมืองไทยเชย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งที่สมัยใหม่ แต่เราพออยู่พอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกิน มีความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐานปณิธาน จดมุ่งหมายในแง่ดี ในทางดี ที่จะให้เมืองไทยอยู่พอกอยู่พอกิน ไม่ใช่รุ่งเรืองอย่างยอด แต่ว่าการพออยู่พอกิน มีความสงบนั้น ถ้าจะเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ถ้ารักษาความพออยู่พอกินนั้นได้ เราจะยอดเยี่ยมยิ่ง เพราะประเทศต่างๆ ในโลกนี้กำลังตก กำลังแย่ง กำลังยุ่ง เพราะจะแสวงหาความยิ่งยวดทั้งในอำนาจ ทั้งในความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ทางอุตสาหกรรม ทางลัทธิ ฉะนั้นถ้าทุกท่านซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความคิดแต่ละท่าน แต่ละบุคคล และมีความคิด มีอิทธิพล มีพลังที่จะทำให้ผู้อื่นซึ่งมีความคิดเหมือนกัน ช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขออย่า พอควร พออยู่ พอกิน มีความสงบ ไม่ให้คนอื่นมาแย่งคุณสมบัตินี้จากเราไปได้ ก็จะเป็นของขวัญวันเกิดที่ถาวรที่จะมีคุณค่าอยู่ตลอดเวลา...” (พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะผู้แทนสมาคม องค์การเกี่ยวกับศาสนา ครู นักเรียนโรงเรียนต่างๆ นักศึกษามหาวิทยาลัย ในโอกาสเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันพุธ ที่ 4 ธันวาคม 2517) (มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2554, หน้า 241)

ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และศีลธรรมนั้น ผู้บริหารการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องทำความเข้าใจ เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ สารการเรียนรู้ ฯลฯ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สำคัญควรพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้รู้จักตนเอง ครอบครอง สังคม และประเทศชาติ เพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองของไทย และเป็นพลเมืองของโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

เมื่อประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยกระทบธุรกิจขนาดใหญ่ จนถึงประชาชนทั่วทุกภาค จนทำให้การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยต้องตกอยู่ในอำนาจการกำกับและควบคุมของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF (International Monetary Fund) ประชาชนทุกหมู่เหล่า ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ และประชาชน หันมาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มีแนวความคิดที่จะต่อยอดจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 - 10 โดยยึดพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อสร้างความสมดุลในการพัฒนาอย่างรอบด้าน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาการดำรงอยู่ และการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างต่อเนื่อง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

ความพอประมาณ หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นทุนเดิมของตนเอง หรือภายในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก่อนที่จะแสวงหาทรัพยากร แหล่งทุน วัตถุดิบ หรือสิ่งของ บริการต่างๆ จากภายนอก จึงจะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างพอเหมาะพอควรกับสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความถูกต้อง ความเป็นจริง ตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ ทั้งในระยะสั้น ระยะยาว ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และส่วนรวม อย่างรอบคอบ

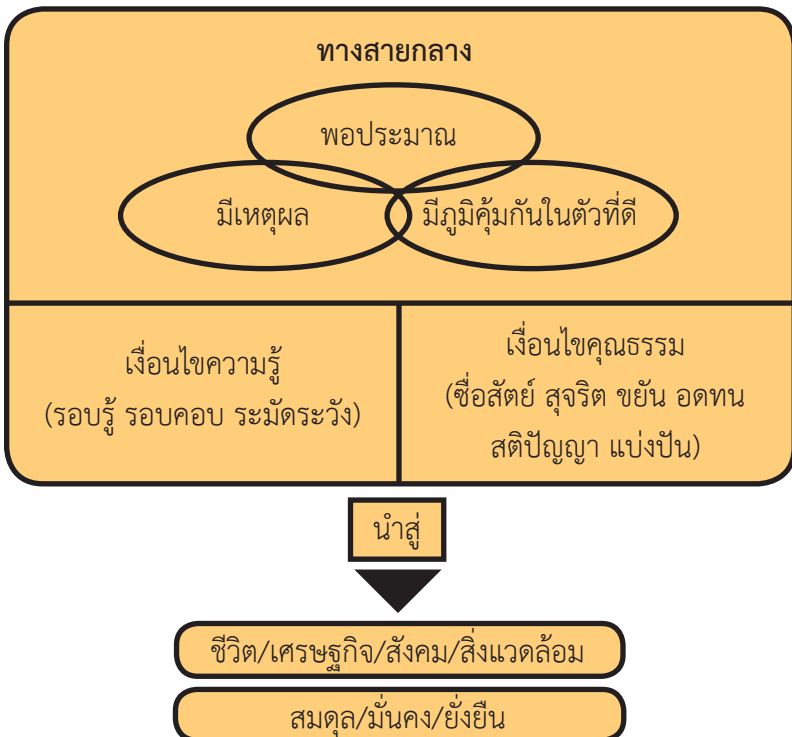
การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที กล่าวโดยย่อ คือ การที่เห็นว่าทุกอย่างไม่แน่นอน มีความเป็นไปได้ที่จะแปรปรวน ผันผวน เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง การฝึกตนให้มีความรอบรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบและความระมัดระวัง ที่จะนำความรู้ต่างๆ เหล่านี้มาพิจารณาเชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในขั้นปฏิบัติ ความรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินใจอย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ จึงต้องมีการแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนความรู้ จัดการความรู้ ต่อยอดความรู้อยู่ตลอดเวลา ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลก

เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง พื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วยด้านจิตใจ คือ ตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือมีความขยันหมั่นเพียร อดทน รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ดังภาพแสดง สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านเทพนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยเน้นให้ผู้เรียน “คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น” ซึ่งในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและ การบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้ง เข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะได้ปฏิบัติจริง เพื่อ สามารถแก้ปัญหาเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด โรงเรียนได้ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ นอกจากนี้ยังเชิญวิทยากรท้องถิ่น ครู ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน และผู้ทรงคุณวุฒิ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ จัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้โรงเรียนบ้านเทพนคร ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือการจัดการศึกษาเสริมวิชาชีพ ระหว่างวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร กับโรงเรียนบ้านเทพนคร เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ด้วยเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกันในการที่จะปลูกฝังให้เยาวชนมีค่านิยมด้านการศึกษาวิชาชีพและการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้กว้างขวาง โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน อาทิ

1. เพื่อพัฒนาชุมชน สังคม ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. เพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และพึ่งตนเองได้ ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนในท้องถิ่น ได้รับความรู้ทางวิชาชีพอย่างถูกต้อง เป็นระบบ และมีมาตรฐาน
4. เพื่อส่งเสริมอาชีพศึกษาด้านเกษตรกรรมและด้านอื่นๆ
5. เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศซึ่งกันและกัน

เนื่องจากประเทศไทยมีประชาชนส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้นในการพัฒนาต่างๆ ต้องสร้างความสมดุล เพื่อให้มนุษย์และธรรมชาติอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข หากจะย้อนอดีต เมืองไทยเป็นเมืองน่าอยู่ มีความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ธัญญาหาร ดังในสมัยสุโขทัย ตามศิลาจารึก กล่าวว่า “ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ” ดังนั้นในการอยู่ร่วมกันของประชาชนทุกหมู่เหล่าจำเป็นต้องยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติและประยุกต์ใช้ โดยการช่วยกันปลูกฝังจิตสำนึกของคนในชาติ ให้สำนึกรับผิดชอบต่อการที่จะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในประเทศไทย ด้วยความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน

บรรณานุกรม

คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอน. (2555) .

แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา.กรุงเทพมหานคร.สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช พิบูลสรารุณ. (2552). **ตามรอยพ่อชีวิตพอเพียง...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน.** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร. ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด.

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามราชกุมารี. (2554). **นามานุกรมพระมหากษัตริย์.** กรุงเทพมหานคร. นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์ จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2556). **ยุทธศาสตร์ประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร. สำนักนายกรัฐมนตรี.

หนังสือพิมพ์

สื่อธรรมดา...ที่ไม่ธรรมดา
ในการสอนภาษาไทย

โดย...อรัญญา สุธานีโนบล
โรงเรียนวัดธรรมปัญญา

สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบันมีมากมายให้ครูได้เลือกใช้ประกอบการสอน โดยครูสามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม

หนังสือพิมพ์ก็เป็นสื่อสิ่งพิมพ์อีกชนิดหนึ่งที่น่าสนใจ

การใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อการเรียนการสอนไม่ใช่เรื่องใหม่ คุณครูหลายท่านคงเคยใช้กันมาแล้ว ใช้จนเลิกใช้แล้ว และหันมาใช้ใหม่ เพราะปัจจุบันมีสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจอีกมากมายที่มีคุณภาพ มีสีสันสวยงาม แต่สื่อบางชนิดก็มีราคาสูงจนเกินไป แต่หนังสือพิมพ์เป็นสื่อใกล้ตัวที่ปัจจุบันคุณครูหลายคนมองข้าม ผู้เขียนจึงมีแนวคิดที่เราน่าจะหันมาสนใจและลองหยิบหนังสือพิมพ์ที่เรารู้จักคุ้นเคยมานาน มาใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนดู นอกจากหนังสือพิมพ์จะเป็นสื่อที่สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยที่มีราคาไม่แพงแล้ว เด็กไทยยังได้ฝึกฝนทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ จากข่าวสารในโลกปัจจุบัน ทำให้เด็กเป็นผู้ทันยุคทันเหตุการณ์ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งทำให้เด็กไทยหันมาสนใจการอ่านยิ่งขึ้น

ความหมายของหนังสือพิมพ์

ราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้ หนังสือพิมพ์ หมายถึง น. สิ่งพิมพ์ข่าวและความเห็นเป็นต้นเสนอประชาชน ตามปรกติออกเป็นรายวัน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2554 : 1286)

สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน เล่มที่ 16 ได้กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ไว้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นหนังสือที่มีวัตถุประสงค์หลักในการให้ข่าวสารปัจจุบันแก่ผู้อ่าน หนังสือพิมพ์นั้นพิมพ์บนกระดาษแผ่นใหญ่เรียงซ้อนกัน พับเป็นเล่ม โดยไม่เย็บเล่ม และไม่มีปก ในหนังสือพิมพ์จะประกอบด้วยเรื่องหลายเรื่อง พร้อมรูปภาพประกอบ ในหน้าเดียวกัน โดยเฉพาะหน้าแรกเป็นหน้าที่ผู้อ่านจะตัดสินใจเลือกซื้อ จึงควรเลือกข่าวสำคัญๆ หลายข่าวลงพิมพ์รวมไว้ในหน้าแรก โดยเลือกข่าวสำคัญที่สุดพิมพ์เป็นข่าวใหญ่ และข่าวรองลงไปตามลำดับ เพื่อจะได้ดึงดูดความสนใจจากคนหลายกลุ่ม การพิมพ์ต้องพิมพ์ด้วยความรวดเร็ว จึงควรมีรูปเล่มที่สามารถผลิตได้ด้วยความรวดเร็ว เมื่อพิมพ์และพับเสร็จออกจากแท่นพิมพ์ก็จัดส่งให้ถึงมือผู้อ่านได้เร็วที่สุด

ในหนังสือพิมพ์มีอะไร

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยสามารถอ่านได้ในเวลาอันสั้น อ่านได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจทั่วไปอย่างกว้างขวาง หนังสือพิมพ์รายวันจะมีการรายงานข่าวต่างๆ ได้แก่ ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา ข่าวด้านบันเทิง ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน นอกจากการเสนอข่าวแล้ว หนังสือพิมพ์จะมีเรื่องราว สารคดี นวนิยาย บทความ ประกาศ โฆษณาสินค้า การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ภาพประกอบเรื่องราว และภาพการ์ตูนเขียนเรื่องล้อเลียนการเมือง และสถานการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชน

หนังสือพิมพ์ สื่อธรรมดา...ที่ไม่ธรรมดาในการสอนภาษาไทย

การใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ครูสามารถใช้ประกอบได้ทุกขั้นตอนการสอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการสอน และเนื้อหาสาระที่ครูกำหนดในการสอนแต่ละครั้งว่ามีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร แล้วครูสามารถออกแบบกิจกรรมโดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการในการที่จะเรียนรู้สิ่งที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ หรือค้นหาสิ่งที่ครูกำหนด นอกจากนั้นยังเป็นกลวิธีที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านไปได้อย่างไม่รู้ตัวเลยทีเดียว

การใช้หนังสือพิมพ์กับการสอนคิดเชิงวิเคราะห์

การสอนภาษาไทยโดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อประกอบการเรียน สิ่งหนึ่งที่ครูน่าจะนำมาจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนนั้นคือการสอนอ่านข่าวเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะเป็นการฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยจำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ และความเป็นไปได้ของข่าว ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล อ้างอิงของข่าว ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูล เป็นการรับรู้เรื่องราวและเข้าใจความหมายจากการสังเกต สนทนา ซักถาม เล่าเรื่อง บริบท ท่าทาง จากข่าวสารข้อมูลในหนังสือพิมพ์

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล จำแนกและจับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่า ใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุป สังเคราะห์ข้อมูล แล้วสรุปประเมินความน่าจะเป็น/น่าเชื่อถือ สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หาหลักฐานประกอบการตัดสินใจเชิงเหตุเชิงผล

ขั้นที่ 4 ประยุกต์และนำไปใช้ นำผลจากการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง เลือกอย่างเหมาะสม แล้วนำไปใช้

ดังนั้น เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการดังกล่าวข้างต้น นักเรียนจะสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี และก่อให้เกิดวิจารณญาณในการอ่าน

แนวทางการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ สามารถใช้ได้กับเด็กในทุกระดับชั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม โดยเริ่มจากการให้เด็กได้รู้จักตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และในระดับชั้นที่สูงขึ้น ก็ให้นักเรียนเริ่มวิเคราะห์ข่าว การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นและอื่นๆ ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมที่ใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ โดยที่ครูสามารถเลือกใช้ในแต่ละระดับชั้นตามความเหมาะสม ดังนี้

1. กิจกรรมหาอักษรผสมชื่อ

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนเลือกตัวอักษรที่มีในหนังสือพิมพ์ อาจมีขนาดต่างๆ กัน แล้วนำมาผสมกันให้เป็นชื่อของนักเรียนและชื่อเล่น หรือประวัติส่วนตัวของนักเรียน

2. กิจกรรมค้นหาคำชนิดต่างๆ เช่น คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำภาษาต่างประเทศ ฯลฯ

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนเลือกตัดคำชนิดต่างๆ จากในหนังสือพิมพ์ แล้วนำมาทำแผนภาพความคิด โดยให้นักเรียนจัดกลุ่มคำศัพท์แต่ละชนิด พร้อมทั้งหาความหมายจากพจนานุกรม

3. กิจกรรมวิเคราะห์ข่าว เล่าเรื่อง

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนเลือกตัดข่าวที่นักเรียนสนใจ ครูอาจกำหนดประเภทของข่าว เช่น ข่าวสังคม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง แล้วเขียนสรุปการวิเคราะห์ข่าว ผลกระทบของข่าวต่อชีวิตของคนในสังคม แล้วให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องให้เพื่อนฟังหน้าชั้น หรือออกเสียงตามสายของโรงเรียน

4. กิจกรรมข่าวดี-ข่าวร้าย

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนเลือกข่าวจากหนังสือพิมพ์ ให้เลือกระหว่างข่าวดีและข่าวร้าย บอกผลสะท้อนของข่าวว่ามีผลกระทบต่อชีวิตและสังคมมนุษย์อย่างไร และการป้องกันแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น

5. กิจกรรมนักกีฬาที่ฉันรัก

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนเลือกตัดภาพนักกีฬาที่ตนรักหรือประเภทของกีฬาที่ชอบ แล้วเขียนบรรยายเหตุผลที่รักและชอบ

6. กิจกรรมโฆษณาพาคิด

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนเลือกคำโฆษณาที่พบเห็นในหนังสือพิมพ์ แล้วเขียนบรรยายเหตุผลความน่าเชื่อถือของบทโฆษณา

7. กิจกรรมนักซื้อ

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ครูสมมติให้นักเรียนไปซื้อสินค้า โดยสมมติว่าหนังสือพิมพ์เป็นร้านขายสินค้า จากนั้นให้นักเรียนเลือกตัดภาพสินค้าที่นักเรียนต้องการจากหนังสือพิมพ์ แล้วตัดปะในกระดาษ เขียนบรรยายเหตุผลความต้องการในการซื้อสินค้าชนิดนั้นๆ

8. กิจกรรมสัตว์เลี้ยงแสนรัก

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนตัดภาพสัตว์ที่นักเรียนชอบ แล้วเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพสัตว์นั้นๆ

9. กิจกรรมหิวข้อสนทนาวันนี้

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนตัดภาพคนที่กำลังสนทนากันอยู่ แล้วเขียนบทสนทนายระหว่างคนสองคน โดยเขียนให้เป็นเรื่องราวสั้นๆ

10. กิจกรรมอ่านประกาศ ไม่พลาดสาระ

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนตัดประกาศที่พบในหนังสือพิมพ์ แล้วเขียนสรุปสาระที่ได้จากการอ่านประกาศนั้นๆ

11. กิจกรรมดาราในดวงใจ

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนตัดภาพดาราที่นักเรียนชอบ แล้วเขียนบรรยายเหตุผลที่นักเรียนชอบว่าเขาควรเป็นแบบอย่างในเรื่องใด

12. กิจกรรมถามตอบ รอบรู้

แนวทางการดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนเลือกข่าวที่นักเรียนสนใจมา 1 ข่าว แล้วให้นักเรียนตั้งคำถาม ตอบคำถามจากข่าวอย่างน้อย 5 ข้อ แล้วจับคู่กับเพื่อน โดยให้เพื่อนอ่านข่าวนั้น แล้วตอบคำถาม บันทึกผลเป็นคะแนน

จากแนวทางการจัดกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทยได้อย่างหลากหลาย โดยที่ครูสามารถจัดได้ทั้งในห้องเรียน ในห้องสมุด ใต้ร่มไม้ ฯลฯ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และที่สำคัญนักเรียนได้ฝึกฝนการอ่าน ฝึกทักษะการคิด การพูดนำเสนอ เป็นการเปิดโลกทัศน์ของนักเรียนเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม โดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อใกล้ตัว ที่เราสามารถนำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เมื่อนักเรียนได้รับทราบเหตุการณ์ เรื่องราวข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น นักเรียนก็จะเป็นผู้ที่ทันต่อโลก ทันต่อเหตุการณ์ สามารถรับรู้ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงเป็นสื่อที่มีประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้ในเรื่องวิชาการต่างๆ ตามเนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือพิมพ์
2. นักเรียนมีความรอบรู้ ทันโลก ทันเหตุการณ์
3. นักเรียนสามารถค้นหาคำตอบที่ต้องการได้
4. นักเรียนเกิดความเพลิดเพลิน
5. นักเรียนเกิดทักษะและพัฒนาการอ่าน
6. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่เราทุกคนรู้จักกันดี เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารเป็นรายวัน ราคาไม่แพง เป็นสื่อใกล้ตัวที่หาได้ง่าย มีราคาถูกและมากด้วยข่าวสาร ความรู้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะหยิบจับส่วนไหนของหนังสือพิมพ์ มาให้นักเรียนได้เรียนรู้ หนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ ครูสามารถเลือกสรรนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้เป็นอย่างดี และเป็นยุทธวิธีในการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะด้านการอ่าน นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน ได้จากแนวการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ครูเป็นผู้วางแผนดำเนินการ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กำธร สติรกุล. 2547. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ 16. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้ง.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2556. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

เนชั่นกรุ๊ป. คู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : มปท.
http://www.keereerat.ac.th/wbiprinting/WBI_7/Lesson/compos_2.htm# <http://www.learners.in.th/blogs/posts/273687>

การแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในสถานศึกษา

โดยครูอาสาและเครือข่ายชุมชน

โดย...อภิญญา สุภามณี

ครูโรงเรียนพานพิทยาคม

การกระจายและแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมนับเป็นปัญหาสำคัญและรุนแรง จนรัฐบาลได้ประกาศให้เป็นวาระแห่งชาติที่ทุกฝ่ายจะต้องเร่งแก้ไขปัญหานี้ สถานศึกษายังต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเด็กนักเรียนมีการใช้ยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น จากรายงานของสถาบันธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาบำบัดยาเสพติดมีสถิติที่เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี นอกจากนี้ยังพบว่าอายุที่เข้ารับการรักษา มีจำนวนอายุที่ลดลง ซึ่งหมายถึงเด็กเริ่มใช้ยาเสพติดเมื่อเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา ความรุนแรงของการใช้ยาเสพติดและกลุ่มที่ใช้ยาเสพติด มีการขยายกลุ่มอย่างหลากหลาย ในอดีตนักเรียนที่ใช้ยาเสพติดมักจะเป็นคนที่เรียนไม่เก่ง เรียนอยู่ห้องท้ายๆ แต่ปัจจุบันนักเรียนเก่งบางคนก็ถูกชักจูงให้หลงผิด คิดว่าการเสพยาบ้าปริมาณน้อยๆ จะช่วยให้ทำงานและอ่านหนังสือได้นานขึ้น หรือเสพยาไอซ์จะทำให้ผิวขาวขึ้น เป็นต้น

ทั้งนี้การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ถ้าเน้นเฉพาะข้อมูลหรือการอบรมให้ความรู้ แต่ไม่ได้ลงสู่ตัวเด็กโดยตรง ไม่สามารถทำให้เด็กเกิดทักษะชีวิต การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดต้องทำให้แตกต่างและจริงจัง เพื่อให้ได้กับความท้าทายของกระบวนการและเทคนิคในการจำหน่ายของผู้ค้ายาจากประสบการณ์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ใช้ยาเสพติด พบว่า จะต้องมีการสักคนหนึ่งที่จะเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจให้แก่เด็กและจะคอยสนับสนุนทางด้านอารมณ์แก่เด็ก เพราะเด็กกลุ่มนี้จะมีสภาวะอารมณ์ที่ไม่คงที่ เชื่อคนง่ายและขาดวิจารณญาณในการเลือกคบเพื่อน จุดนี้เองเป็นจุดที่กลุ่มผู้ค้าใช้ในการดึงเด็กเข้าสู่วงจรการใช้ยาเสพติดและพัฒนาเป็นผู้ค้าในที่สุด การพัฒนาของการใช้ยาเสพติดของเยาวชนนับวันยิ่งรุนแรงและขยายวงกว้างขึ้นทุกขณะ ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้เกิดคำว่า

“ครูอาสาและเครือข่ายชุมชน”

ขึ้นภายใต้

โครงการแก้ไขปัญหานักเรียนติดยาเสพติด

ด้วยกระบวนการสร้างเครือข่าย

และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะพื้นฐานอาชีพ

ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

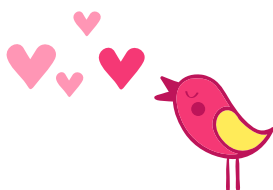
ซึ่งเป็นโครงการที่โรงเรียนพานพิทยาคม จังหวัดเชียงราย ดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 จนถึงปัจจุบัน โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ตามโครงการทุนครูสอนดี จำนวน 250,000 บาท ซึ่งผู้เขียนเป็นผู้ได้รับทุนและรับผิดชอบโครงการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินโครงการดังนี้

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

เพื่อให้ นักเรียนที่มีประวัติการใช้ยาเสพติดเกิดความตระหนักและเลิกใช้ยาเสพติดด้วยวิธีสร้างกำลังใจและทักษะชีวิต เป้าหมายคือร้อยละ 80 ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน สามารถเลิกใช้ยาเสพติดได้ ทั้งนี้วิธีการได้มาของข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมายนั้น ผู้เขียนจะใช้ข้อมูลการคัดกรองตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควบคู่กับข้อมูลเชิงลึกจากครูทั้งโรงเรียน ซึ่งพบว่ามีความน่าเชื่อถือได้ ส่วนวิธีดำเนินโครงการจะมีจุดสำคัญ 2 ส่วนในการขับเคลื่อน คือ การสร้างบุคลากรครูภายในโรงเรียนที่มีจิตอาสาดูแลนักเรียนในอัตราส่วน ครู 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน และเครือข่ายชุมชนที่มีความรู้จากภายนอก ดังรายละเอียดตามกรอบแนวคิดต่อไปนี้

กรอบแนวคิดการดำเนินโครงการ
“สร้างความรัก ความห่วงใย
ภายใต้ความใกล้ชิดของครูอาสาและชุมชน”

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว จะเห็นว่ามีกิจกรรมที่เป็นภาระงานของครูอาสา ตั้งแต่การเก็บข้อมูล การศึกษานักเรียนรายบุคคล การทำ Case Study จนถึงการให้คำปรึกษาที่จะต้องร่วมกับนักเรียนในการค้นหา “จุดดำ” หรือ “ปม” ในใจ ของนักเรียนและหาวิธีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมนั้น นอกจากนี้ครูอาสา จะต้องทำกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายชุมชน ผู้เขียนจึงได้จัดประชุมร่วมทั้งครูอาสา และวิทยากรเครือข่าย เพื่อทำความเข้าใจและร่วมกันกำหนดปฏิทินปฏิบัติการกิจกรรม จึงทำให้เกิดผลการพัฒนานักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยลักษณะกิจกรรมจะเน้น การสร้างกำลังใจ การเป็นที่พึ่งให้แก่นักเรียน เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจให้แก่ เด็กกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นบทบาทของครูอาสา ส่วนวิทยากรเครือข่ายจะช่วยในการ สร้างกระบวนการคิด ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการดูแลเด็กของผู้ปกครอง การถอดบทเรียนจากชีวิตจริงของคนในชุมชน การฝึกทักษะอาชีพตามความถนัด กิจกรรมจิตอาสา รวมทั้งการส่งต่อนักเรียนเพื่อการบำบัด เป็นต้น เมื่อเวลา การดำเนินงานผ่านไป ผู้เขียนและครูอาสาหลายคนต่างรู้สึกถึงการเปลี่ยนในทาง สร้างสรรค์ของนักเรียน ครูกับนักเรียนพบกัน ได้คุยกันบ่อยๆ นักเรียนเปลี่ยน เพื่อนที่เคยคบ และกล้าในการไปขอแก้ไขผลการเรียนที่ไม่ผ่าน หน้าตาสดใสขึ้น โดยเฉพาะมีผู้ปกครองพูดถึงพฤติกรรมที่ดีขึ้นกับครูด้วยความชื่นชม

กิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของครูอาสาและเครือข่ายมีดังนี้

ครูอาสาซึ่งเป็นครูโรงเรียนพานพิทยาคมที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จะมีภาระงานหลักคือการสร้างนักเรียนให้มีความเข้มแข็งของจิตใจในการหยุดใช้ยาเสพติด จึงต้องมีความอดทนสูง เนื่องจากนักเรียนและผู้ปกครองจะติดต่อกับครูบ่อยครั้ง รวมทั้งต้องติดตามพฤติกรรมนักเรียนให้ทันด้วยวิธีการต่างๆ เช่น จากการสอบถามเพื่อน หรือเครือข่ายอื่นๆ ประการสำคัญคือต้องไม่มีการสร้างความรำคาญหรือกดดันแก่นักเรียนเลย ดังนั้นในช่วงแรกครูอาสาหลายคนจะมีความหนักใจในวิธีการที่จะเข้าไปทำความรู้จักกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างไร จึงจะทำให้นักเรียนไว้วางใจและยอมรับการเป็นที่ปรึกษา แต่หลังจากที่มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของครูอาสา ก็สามารถทำให้ครูหลายคนเกิดแนวทางที่ดี สามารถทำหน้าที่จนบรรลุผลอย่างน่าภาคภูมิใจ โดยเทคนิคที่ครูใช้มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

- การพูดคุยอย่างเป็นกันเอง การทักทายอย่างสม่ำเสมอ มักจะเริ่มจากสิ่งใกล้ๆ ตัว เช่น “ทานข้าวหรือยัง ทานกับอะไรคะ วันนี้เรียนกี่วิชา มีการบ้านมากไหม เป็นต้น
- การยอมรับแบบไม่มีเงื่อนไข จะยอมรับและให้ความเชื่อมั่นนักเรียนทุกเรื่องที่เขาเล่า และค่อยๆ ปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมในภายหลังเมื่อเขายอมรับเราแล้ว
- การใช้สังคมออนไลน์ เช่น facebook การใช้ application ในมือถือ เช่น การส่ง Line นักเรียนบางคนจะใช้การสื่อสารแบบนี้เปิดใจได้มากกว่าการเผชิญหน้า
- การใช้ภาษาร่างกาย เช่น การยิ้ม การลูบศีรษะ การลูบหลัง เป็นต้น
- การเรียกใช้งาน การมอบหมายงานให้ทำ เช่น ทำความสะอาดห้องพักครู ช่วยครูเตรียมอุปกรณ์ ช่วยครูตรวจสอบสมุดการบ้าน ฯลฯ
- การสอนเสริมพิเศษในรายวิชาที่เด็กไม่เข้าใจ แล้วค่อยๆ สร้างความคุ้นเคยและสนิทสนมในที่สุด

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการนำมาใช้ทำความรู้จักกับนักเรียนของครูอาสาที่โรงเรียนได้ดำเนินการ ยังมีวิธีการอีกมากมายในการทำความรู้จักกับนักเรียน สิ่งสำคัญที่ใช้ควบคู่กับการสร้างสัมพันธ์ภาพคือ “การสังเกต” ต้องสังเกตเมื่อเด็กแสดงอาการไม่เห็นด้วย เช่น การขมวดคิ้ว การทำสีหน้า การถอยห่าง การไม่พูด การกอดอก สิ่งเหล่านี้จะต้องศึกษาและปรับแก้ไปพร้อมๆ กับการสร้างสัมพันธ์ภาพ

ส่วนกิจกรรมที่เกิดจากเครือข่ายชุมชนซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและผลการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเครือข่ายที่สำคัญได้แก่

1. โรงพยาบาลพาน ถือเป็นองค์กรสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักในผลของการใช้ยาเสพติด ได้แก่ การให้นักเรียนได้สัมผัสสถานการณ์จริงที่ยังไม่เคยได้รับรู้ การสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง รวมทั้งการพัฒนาทักษะการคิด และการสร้างกำลังใจ โดยกิจกรรมที่สำคัญที่ทำแล้วเกิดผลต่อนักเรียนและผู้ปกครอง คือ

1.1 กิจกรรมถอดบทเรียนของคนในชุมชนที่ป่วยจากการใช้สารเสพติด โดยวิทยากรซึ่งเป็นพยาบาลจิตเวชจะประสานงานกับเจ้าหน้าที่ อสม. ในหมู่บ้านเพื่อนำนักเรียนประมาณ 4 กลุ่มๆ ละ 6-8 คน ออกไปเยี่ยมคนไข้ในชุมชน ให้เด็กได้เห็นสภาพที่เป็นจริงและเกิดความตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นเมื่อยังคงใช้สารเสพติดอยู่ หลังจากนั้นนักเรียนจะต้องเข้ากลุ่มเพื่อถอดบทเรียนจากชีวิตจริงที่นักเรียนได้พบเห็น โดยมีพยาบาลจิตเวช และนักจิตวิทยาเป็นผู้ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.2 การประชุมกับผู้ปกครองแบบมีส่วนร่วม โดยครูอาสาและพยาบาลจิตเวชมาร่วมประชุมกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้เปิดใจเล่าประสบการณ์ที่ตนเองอบรมลูกแบบผิดทาง แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน จากการประชุมสรุปได้ว่าผู้ปกครองควรสอดส่องและส่งข่าวเมื่อเด็กไปรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์ นอกจากนี้ผู้ปกครองยังได้รับการชี้แนะถึงวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลบุตรหลานที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและใช้สารเสพติด

2. สถานีตำรวจภูธรพาน เป็นการประสานความช่วยเหลือตามโครงการ 1 ตำรวจ 1 โรงเรียน จะมีครูตำรวจ คือ ครูแดร์ (DARE = Drug Abuse Resistance Education) เข้ามาช่วยสอนภาคเรียนละ 12 ชั่วโมง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน

3. องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและสถานที่ในการจัดกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาเพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้แก่เด็กเมื่อเด็กกระทำความดีแก่สังคม กิจกรรมการอบรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางด้านจิตใจ กิจกรรมการสวดมนต์ เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดและมีพฤติกรรมไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีจำนวน 5 คนที่เลิกใช้บุหรี่เป็นเวลา 1-2 เดือนและกลับมาใช้ใหม่

2. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีการพัฒนาตนเองดีขึ้นด้านการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสนใจที่จะแก้ไขผลการเรียนที่ติดค้าง มีความกล้าที่จะติดต่อครูประจำวิชา ไม่ขาดเรียนและเปลี่ยนกลุ่มเพื่อนที่คบ มีทักษะในการคบเพื่อน มีความสนใจในการเรียนและส่งงานตามที่ครูมอบหมาย ฯลฯ

3. นักเรียนช่วยเหลืองานในครอบครัว ไม่เที่ยวกลางคืนและมีสัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัวดีขึ้น

4. เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนที่ติดยาเสพติด ได้แก่ ครูอาสา ผู้ปกครองนักเรียน เครือข่ายชุมชน อาทิจังหวัดพาน สถานีตำรวจภูธรพาน เป็นต้น

5. ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลบุตรหลานที่ติดยาเสพติด

6. ครูมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการให้คำปรึกษานักเรียนที่ติดยาเสพติด และรู้วิธีการทำ Case Study

7. โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และมีคู่มือครูอาสาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ติดยาเสพติด

ผู้เขียนมีความมั่นใจว่า “เครือข่ายครูอาสา” จะสามารถตอบทุกโจทย์ปัญหาของนักเรียน ไม่เพียงแต่เด็กติดยาเสพติดเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงปัญหานักเรียนติดเกม นักเรียนมีผลการเรียนอ่อน นักเรียนหนีเรียน นักเรียนทะเลาะวิวาท ฯลฯ และเพื่อต่อยอดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาคือ “เครือข่ายของชุมชน” ที่จะเป็แรงผลักดันสนับสนุนให้โครงการมีประสิทธิภาพ และปัญหาได้รับการแก้ไขแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชนอีกด้วย ผู้เขียนในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการเห็นว่าโครงการที่ได้ดำเนินการเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาและที่สำคัญได้ช่วยเหลือนักเรียนที่คิดต่างให้กลับมาเข้มได้อีกครั้งหนึ่ง

“การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยกระบวนการเครือข่ายครูอาสา เป็นความลงตัวทั้งดงามระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งหมายถึง ครูก็มีความสุข ขณะที่ดูแลนักเรียน มีนักเรียนคอยพูดคุยอยู่ใกล้ๆ ยิ่งภาคภูมิใจมากขึ้นเมื่อนักเรียนพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันนักเรียนก็อยากให้ครูรัก ครูสนใจ อยากใกล้ชิดกับครู อยากให้ครูช่วยเหลือ เป็นการเติมเต็มความสุขซึ่งกันและกัน เป็นสัมพันธภาพที่ยืนนานและจดจำไปตลอดชีวิต ระลึกถึงคราใดจิตใจก็เปี่ยมสุข”

“ยอดครูผู้มีอุดมการณ์”

ปี 2557

โดย...กรุณา ศิริฤกษ์อุดมพร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“มีครูจำนวนมากที่มีความศรัทธาในวิชาชีพ มีความอดทน เสียสละ และ
 รับผิดชอบ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม มีความรัก ความเมตตา
 และปรารถนาดีต่อลูกศิษย์ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รวมทั้งสร้างค่านิยมให้สังคม
 อันเป็นที่เรียกขานในสังคมว่า การเป็นครูด้วย “จิตวิญญาณครู” กระทรวงศึกษาธิการ
 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอแสดงความยินดีและขอเป็น
 กำลังใจ และพร้อมที่จะดูแลให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งจะร่วมก้าวไปข้างหน้ากับเพื่อนครู
 ทั่วประเทศในการทุ่มเท ปฏิบัติหน้าที่เพื่อเด็กไทย การศึกษาไทย และประเทศไทย
 ให้ยืนหยัดทัดเทียมนานาประเทศได้อย่างน่าภาคภูมิใจ....”

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้
 ประกาศผลการคัดเลือกครูผู้ได้รับรางวัล “ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” ในโครงการตามรอย
 เกียรติยศครูผู้มีอุดมการณ์ และจิตวิญญาณครู ครั้งที่ 8 พ.ศ.2557 เพื่อยกย่องให้ครูผู้มี
 ความเป็นครูด้วยจิตวิญญาณ ทั้งปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม
 และสร้างค่านิยมให้สังคมยอมรับและเพื่อผลักดันให้ครูมีกระบวนทัศน์ใหม่ ใฝ่รู้และ
 รู้คิดได้อย่างรวดเร็ว ดำเนินงานประสบความสำเร็จและพัฒนาการศึกษาของประเทศ
 ในสภาพของชุมชน สังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความยากลำบาก มี
 ภัยคุกคามทางสังคม ความมั่นคงของชาติ ซึ่งได้มอบให้กับ ครูจุฬาลง ปงกันมูล
 เป็นรายแรก ในปี 2550 เป็นต้นมา โดยได้คัดเลือกข้าราชการครูหรือผู้ทำหน้าที่ครู
 ทั้งภาคราชการและเอกชนที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่มีชุมชนและสังคมที่มีความแตกต่าง
 ทางภาษาและวัฒนธรรม มีปัญหาภัยสังคมหรือความมั่นคงของประเทศ มีความเสี่ยง
 ต่อการปฏิบัติงานและเป็นผู้ทุ่มเทเสียสละ เพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
 จนเกิดผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับประเทศภาคละหนึ่งคนรวมทั้งหมด 4 คน ซึ่งได้
 รับรางวัลเป็นเงินสดสามแสนบาท เข็มเสมาทองคำ โล่รางวัล และเกียรติบัตร
 จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในวันครู ที่ 16 มกราคม 2557 ที่ผ่านมา
 ณ หอประชุมโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบ
 มัชยิม) ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เรามารู้จัก “ยอดครู
 ผู้มีอุดมการณ์” ปี 2557 กัน

“อย่าหยุดตรงคำว่าดี ไม่มีงานไหนที่ดีที่สุด
ต้องพัฒนาต่อไปให้ดีกว่าเดิม
หากพบปัญหาหรือมีอุปสรรคให้ถอยหลังกลับมาตั้งหลักใหม่ “

“ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” ภาคกลาง

นางราตรี ศรีไพพรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร อายุ 58 ปี เกิดที่จังหวัดจันทบุรี เริ่มรับราชการเป็นครูผู้สอนได้ 13 ปี ในตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่โรงเรียนประถมบางแค (ปัจจุบันคือโรงเรียนราชวินิตประถมบางแค) และโรงเรียนวัดเวตวันธรรมवास เขตบางซื่อ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ 8 ปี ที่โรงเรียนวัดอุทัยธาราม โรงเรียนอนุบาลสามเสน และโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) ตลอดอายุ การรับราชการ 34 ปีที่ผ่านมาพบเจอปัญหาของนักเรียน ของชุมชนในพื้นที่

มากมายและหลากหลาย เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ความยากจน ปัญหาเสพติด ในชุมชน ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาเด็กถูกละเมิดทางเพศ การอยู่ร่วมกัน ต่างศาสนา และปัญหาการอพยพย้ายถิ่นของครอบครัว ส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาส มีความแตกต่างไม่เท่าเทียมกัน มีข้อจำกัดมากกว่าความพร้อมในการช่วยเหลือ ทางวิชาการ ทางโรงเรียนได้แก้ปัญหาโดยคำนึงถึงเด็กนักเรียนเป็นอันดับแรกที่จะต้อง ให้ความสุขเมื่อมาอยู่ในโรงเรียน สนุกกับการเรียน มีโอกาสได้แสดงออกตามศักยภาพ โรงเรียนประสบความสำเร็จในการสร้างทักษะชีวิตให้เด็กในทุกด้าน เพื่อจะได้อยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข โดยไม่มุ่งเน้นด้านวิชาการอย่างเดียว และคุณครูทุกคนต้องได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการศึกษาดูงาน การพัฒนาด้านภาษาเพื่อก้าวสู่ ประชาคมอาเซียน และการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ให้ความรู้ บ่มพราม จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม เห็นคุณค่าในตนเอง ให้ชีวิตมีความสุขได้ โดยไม่พึ่งพาอย่างอื่น รวมทั้งพัฒนาทักษะชีวิตเต็มเต็มความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์

ผลงานเด่นที่ผ่านมา ได้รับรางวัลหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม การใช้หลักสูตร อาเซียนศึกษา ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดการเรียนการสอน หลากหลายรูปแบบ มุ่งเติมเต็มทักษะชีวิต จุดเด่นที่ทำให้ได้รับรางวัลที่มีคุณค่านี้คือ การบริหารงานที่มีความแตกต่างของการแก้ปัญหาหลายมิติ ที่จะต้องเปลี่ยนวิธีการ ตามบริบทของปัญหาโดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่าย ที่สำคัญเด็กต้องมีความสุข ครูได้รับการพัฒนาและทำงานเป็นทีม และยึดคติที่ว่า อย่าหยุดตรงคำว่าดี ไม่มีงานไหน ที่ดีที่สุด ต้องพัฒนาต่อไปให้ดีกว่าเดิม หากพบปัญหาหรือมีอุปสรรคให้ถอยหลัง กลับมาตั้งหลักใหม่

งานครูเป็นงานที่ดีที่สุด เป็นอาชีพเดียวที่จับต้องอนาคตของคนได้ เป็นงานที่ สร้างอนาคต ไม่ใช่งานที่แก้ไข อย่าท้อแท้ ควรภูมิใจ เพราะครูคือผู้ให้...

**“ทำอะไร ทำให้ได้ ทำให้ดี
ทำให้เสร็จ
เกิดประโยชน์สูงสุด
และยังยืนต่อนักเรียน”**

“ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” ภาคเหนือ

นายเฉลิมพล หล้าเพ็ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 อายุ 59 ปี เกิดที่จังหวัดลำปาง เริ่มรับราชการในตำแหน่งครู 2 ที่โรงเรียนบ้านใหม่ ตำบลจันจว้า อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย เมื่อปี พ.ศ. 2519 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา และโรงเรียนบ้านสันติคีรี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหอดไทย และโรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา 37 ปีที่พบปัญหาของนักเรียนและโรงเรียนที่มีความยากลำบากในการเดินทางในทุกฤดูกาล โรงเรียนมีที่ตั้งอยู่ตามแนวชายแดน สภาพบริบทของชุมชนและสังคมที่อยู่โดยรอบโรงเรียนมีความหลากหลายและแตกต่างกันทั้งทางภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีทั้งปัญหาการเคลื่อนย้ายของประชากรอย่างรุนแรง ปัญหายาเสพติด และปัญหาด้านความมั่นคงของชาติ ผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนมีพื้นฐานที่มีสภาพครอบครัวเป็นชาวเขาที่มีหลายเผ่า ได้แก่ ไทใหญ่

อาซา มูเซอ ลีซู ลาหู่ และจีนฮ่อ ชาดลัทธิไม่มีบัตรทะเบียนราษฎร ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ทุ่มเท และเสียสละช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เอาจริง เอาจัง ต่อสู้ มีอุดมการณ์ ไม่ย่อท้อ แม้จะมีปัญหาอุปสรรคมากมาย ทั้งในเรื่องการขาดแคลนบุคลากรครูที่มีการย้ายบ่อยมาก นักเรียนที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน นักเรียนกว่า 200 คนเป็นเด็กกำพร้า มีเด็กพิเศษ 30 คน เด็กด้อยโอกาส ชุมชนมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมมาก การใช้ภาษาถิ่นสื่อสาร ตลอดจนขาดแคลนงบประมาณ ต้องฝ่าฟันปัญหาอุปสรรคต่างๆ จนผ่านพ้นวิกฤตินั้นมาได้ จนชุมชนเชื่อถือ ศรัทธายกย่อง เกิดความร่วมมือร่วมใจ ให้การสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียน และสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นของโรงเรียน ผลงานเด่นที่ทำให้ได้รับรางวัลคือการเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาส โดยร่วมกับชุมชนในการปรับบ่อขยะขนาดใหญ่ที่อยู่หลังโรงเรียนส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณเป็นห้องเรียน พัฒนาพื้นที่ใกล้เคียงโรงเรียนที่เป็นแหล่งเสื่อมโทรมให้มีบรรยากาศที่ดี สร้างรีสอร์ทภายในโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างรายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียน ลดภาระค่าใช้จ่ายให้ผู้ปกครอง รวมถึงเป็นการฝึกให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานเป็นทีม มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างเป็นระบบ เช่น ด้านมัคคุเทศก์ ด้านการบริหารรีสอร์ท ด้านบัญชี ด้านบริการอื่นๆ โดยนักเรียนมีคุณครูเป็นที่ปรึกษา ส่งผลให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก และการขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงในเขตพื้นที่บริการ โดยได้เปิดโรงเรียนสาขาให้ชุมชนถึง 28 สาขา จนปัจจุบันได้จัดตั้งเป็นโรงเรียนแล้ว การพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนครูได้บังคับบัญชา ให้โอกาสที่ดีในการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งมีผลงานอย่างชัดเจนที่เป็นรูปธรรม คือ ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งจากครูเป็นผู้บริหารได้ถึง 28 ราย ซึ่งทั้งหมดยังปฏิบัติราชการอยู่ในพื้นที่ที่ทรงคุณ การขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งเปิดโรงเรียนสอนวิชาการทหารเพื่อส่งเสริมการรักษาดี มีระเบียบวินัย และมีคุณธรรม โดยยึดหลักความอดทน รับผิดชอบ รักดี ไม่รับชอบ พร้อมเป็นเกราะป้องกันและดูแล ผู้ได้บังคับบัญชา อาชีพครูต้องทำทุกอย่างโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ความดีความชอบทุกวินาทีทำทุกอย่างให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่ที่ไปอยู่ ตั้งมั่นสร้างความภูมิใจ ผลผลิตอยู่ที่นักเรียนได้มีที่เรียน มีที่ไป และมีโอกาส...

**“การให้ไม่ว่าจะให้อภัย ให้ความรู้ ให้โอกาส
ให้วัตถุสิ่งของ หรือให้กำลังใจ
ผลของการให้คือการได้ความสุขกลับมาทุกครั้ง”**

“ยอครูผู้มีอุดมการณ์” ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายสุนทร ทองคำ ผู้อำนวยการโรงเรียนยางอุ้มวิทยาคาร อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อายุ 55 ปี เกิดที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เริ่มรับราชการในตำแหน่งครู 1 ระดับ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2533 ที่โรงเรียนยางอุ้มวิทยาคาร ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ที่โรงเรียนบ้านโนนมะค่า และโรงเรียนบ้านกุดแห่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนยางอุ้มวิทยาคาร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร การ

คมนาคมเดินทางด้วยความยากลำบาก ระยะห่างจากตัวจังหวัด 110 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง ภูเขา ที่ตั้งโรงเรียนมีกระแสน้ำหนุน 2 ทาง คือจากเขื่อนลำปาว และจากภูเขา ทำให้โรงเรียนได้รับผลกระทบจากอุทกภัยทุกปี จึงได้ระดมทรัพยากรจากหลายหน่วยงานเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน สร้างสนามเด็กเล่น สนามกีฬา จนส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากในชุมชนมีความหลากหลายของเชื้อชาติ และเผ่าพันธุ์ ทั้งภูไท เผ่าเยอ และลาวอีสาน มีความแตกต่างทางภาษา วัฒนธรรม สังคม และศาสนา จึงทำให้เกิดปัญหาความแตกแยก การทะเลาะวิวาทซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำ ทางโรงเรียนจึงได้ร่วมกับชุมชนแก้ไข ปัญหาโดยการสร้างสัมพันธ์ของความแตกต่างทางประเพณีและวัฒนธรรมด้วยการใช้ งานประเพณีที่เรียกว่า **ฮีต 12** และงานบุญต่างๆ เป็นตัวเชื่อมเข้าร่วมวัฒนธรรมของแต่ละชนเผ่า และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีที่ดั้งเดิมเหล่านั้น เชื้อชวน และเป็นผู้นำคนอื่นให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี จนเป็นที่ยอมรับและศรัทธาของประชาชน เด็กนักเรียนที่ขาดโอกาสเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หรือเด็กพิการทุกคนที่เข้ามาเรียนจะได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันตามศักยภาพของตัวเอง ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรอบน้อมถ่อมตน ส่งเสริมการแสดงออกอย่างถูกต้อง และพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อป้องกันนักเรียนจากภัย ยาเสพติด จนได้รับรางวัลระดับประเทศหลายรางวัล การเป็นผู้บริหารที่ดีนั้นต้องเป็นผู้นำในการพัฒนา รู้จักเสียสละ ทุม่เท ไม่หวังผลตอบแทน โดยให้นักเรียน ประสบผลสำเร็จ มีความสุข เป็นคนดี และประกอบอาชีพด้วยตนเองได้ คนทุกคนมีความสุข นั่นคือเป้าหมายสูงสุด และยึดมั่นในคำว่า การให้ไม่ว่าจะให้ภัย ให้ความรู้ ให้โอกาส ให้วัตถุสิ่งของ หรือให้กำลังใจ ผลของการให้คือการได้ความสุขกลับมาทุกครั้ง อยากบอกว่า อาชีพครูนั้นสูงส่ง คนมีบุญเท่านั้นที่จะได้เป็นครู ครูต้องเป็นต้นแบบความดี ครูต้องเป็นครูทุกสถานที่ ควรภูมิใจ และตั้งใจทำหน้าที่ให้ดีที่สุด แล้วอานิสงส์จะส่งผลให้เรามีความสุขตลอดไป...

“ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” ภาคใต้

นายนิอิสเฮาะ นิเงาะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเจาะกือแย อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 อายุ 58 ปี เกิดที่จังหวัดปัตตานี เริ่มรับราชการในตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านไม้แก่น อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี เมื่อปี พ.ศ. 2519 ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ โรงเรียนบ้านตะโละไกรทอง และ โรงเรียนบ้านป่าไหม้ และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเจาะกือแย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 จนถึงปัจจุบัน โรงเรียนบ้านเจาะกือแย ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่สีแดงอันตราย ซึ่งปรากฏเหตุการณ์จากปัญหาความไม่สงบเกิดขึ้นโดยรอบบริเวณโรงเรียนหลายครั้ง สร้างความเสียหายแก่ร่างกายและทรัพย์สิน มีการลอบวางเพลิงอาคารสำนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านพักอนามัย บ้านพักครู และสำนักงานปลัดประจำตำบล มีเส้นทางการเดินทางของคณะครูและนักเรียนจากตัวอำเภอสายบุรีมายังโรงเรียนที่มีความเสี่ยงในระดับสูงมาก มักเกิดเหตุประชาชนและผู้ปกครองถูกลอบยิงเสียชีวิต หลายราย อีกทั้งชุมชนยังมีความเสี่ยงสูงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และโรงเรียน

ยังมีปัญหาที่ดินไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่มีเพิ่มขึ้นจากเดิม 200 คน เป็น 400 คน ซึ่งล้วนแต่มีการผสมผสานสามวัฒนธรรมสองศาสนา คือ พุทธ มุสลิม และจีน มีเด็กด้อยโอกาสและเด็กพิการเรียนร่วม จึงได้แก้ปัญหาโดยทางโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และชุมชน ได้ร่วมกันจัดทำโครงการ กิจกรรม และมาตรการป้องกันยาเสพติดขึ้น สร้างองค์ความรู้ในการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนให้รู้โทษของยาเสพติด และสามารถเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนให้มีความตื่นตัว และร่วมมือกับโรงเรียนในการป้องกันปัญหายาเสพติด จนโรงเรียนได้รับโล่เกียรตินิยมเชิดชูเกียรติ โครงการสถานศึกษาป้องกันยาเสพติดดีเด่น จากกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2556 การเป็นผู้บริหารที่ดีต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนและเพื่อนร่วมงานทุกครั้งเมื่อมีโอกาส ควรเสริมสร้างและปลูกจิตสำนึกที่ดีแก่บุคลากร เพื่อนร่วมงาน ผู้เรียน ชุมชน และสังคมอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูเน้นผู้เรียนให้มีพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ฉ้อโกง พอใจในสิ่งที่ตนมี มีความกตัญญูต่อเวทีต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง และผู้มีพระคุณ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีวินัยในงานของตน โดยได้ร่วมกับคณะครูพัฒนาโรงเรียนด้วยความเสียสละ อดทน จนกว่าชีวิตจะหาไม่ ยึดคติการทำงานว่าความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ไม่มีสิ่งใดทำไม่ได้ เว้นเสียไม่ทำ พยายามทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยได้จัดโครงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านได้ร่วมคิด ร่วมทำ ช่วยกันดูแลไม่ให้อาคารเรียนถูกเผา และครูไม่ถูกลอบทำร้าย ปรากฏว่าเหตุการณ์ดีขึ้น ได้ทุ่มเททั้งร่างกายและทรัพย์สิน จนประสบผลสำเร็จหลายประการ เช่น ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาจัดซื้อที่ดินเพื่อขยายอาณาเขตของโรงเรียน ได้เงินบริจาคทั้งสิ้น 200,000 บาท ได้ที่ดินจำนวน 2 งาน ต่อมาคณะครูได้เสียสละเงินบริจาคซื้อที่ดินเพิ่มอีก 100,000 บาท ได้เพิ่มอีก 1 งาน เพื่อใช้สร้างอาคารเรียนขนาด 4 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อยากให้กำลังใจครูใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และครูทั่วประเทศว่าเด็กเป็นความหวังของพ่อแม่และประเทศชาติ ขอให้ทำหน้าที่ครูสอนอย่างจริงใจและตั้งใจ สอดแทรกการประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนกระทำความดี ที่สำคัญครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

วารสารวิชาการ

เป็นวารสารที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการ เกี่ยวกับ หลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ ต่อการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ข้อความใดๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นเฉพาะของผู้เขียน ซึ่งอาจไม่ตรงกับความคิดเห็นของคณะที่ปรึกษาและคณะกรรมการวารสารวิชาการ

ขอเชิญชวน

ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาร่วมส่วนบทความวิชาการ ด้านการศึกษา มาลงเผยแพร่ในวารสารวิชาการ ความยาวไม่เกิน 5 หน้ากระดาษ A4 ขนาดตัวอักษร 16 พอยท์ (บรรณานุกรมอ้างอิง เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทความเท่านั้น) พร้อมภาพประกอบ

ส่งมาได้ที่

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ตึก สพฐ.3 ชั้น3 กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต

กรุงเทพฯ 10300

หรือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ obec1234@hotmail.com

เจ้าของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายกมล รอดคล้าย)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นางอ่องจิต เมธยะประภาส)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายโรจนะ กฤษเจริญ)

ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา

ที่ปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาส

ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน

คณะบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวไพรวัลย์ พิทักษ์สาส์

: นางศกุนตลา สุขสมัย

นางสาวพนิดา บัวมณี

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ สกสค. ลาตพรวัว

2249 ถนนลาดพร้าว แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310

โทรศัพท์ : 0 2538 3022, 0 2538 0410 โทรสาร : 0 2539 3215 เว็บไซต์ : www.suksapan.or.th

สพฐ. ได้เน้นการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1) ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้

2) ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) โดยปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียน ตามลำดับ

3) ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก ด้วยหลักสูตรแบบเรียน สื่อการเรียนการสอน แต่ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา และแสดงถึงความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

4) ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้แก่ ขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งมีการพัฒนาห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ (Enrichment Class) เพื่อให้ผู้เรียนที่มีศักยภาพทางภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางสังคม (Social Interaction) และด้านวิชาการ (Academic Literacy) และพัฒนาห้องเรียนสนทนาภาษาอังกฤษ (Conversation Class) ที่เน้นทักษะการฟังและการพูดอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับประกอบอาชีพ โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่จะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และในโรงเรียนขยายโอกาส รวมทั้งให้มีการเรียนการสอนวิชาสนทนาภาษาอังกฤษเป็นการทั่วไป และมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น รวมถึงจัดให้เป็นสาระเพิ่มเติมในลักษณะวิชาเลือกได้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด และศักยภาพ

5) ยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู ให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสาร (CLT) และเป็นไปตามกรอบความคิดหลัก CEFR โดยจัดให้มีการประเมินความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษสำหรับครู (ผู้สอน) เพื่อให้มีการฝึกอบรมครู ตลอดจนพัฒนาระบบติดตามแก้ปัญหาและช่วยเหลือครู และให้มีกลไกการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และมีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความแตกต่างของระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษได้จริง นอกจากนี้ ควรมีระบบการฝึกฝน และการสอบวัดระดับความสามารถออนไลน์เพื่อการพัฒนาต่อเนื่องด้วย

6) ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและผู้เรียน ทั้งการส่งเสริมให้มีการผลิต การสรรหา e-Content, Learning Applications รวมถึงแบบฝึกและแบบทดสอบที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพสำหรับการเรียนรู้

จากการประชุมผู้บริหารองค์กรหลัก ครั้งที่ 10/2557 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2557 ณ ห้องประชุมจันทระเกษม

